

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๕๕

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
วันนี้มีสมาชิกมาร่วมการประชุม ๑๑๒
คน ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าจะ
ได้ดำเนินการประชุมทำหน้าที่ร่างรัฐ-
ธรรมนูญต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน
จะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันนี้ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน
การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่
ร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๕๖ และ ๕๗
จะมีท่านผู้ใดขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ประการใดบ้าง

(ไม่มีสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ประการใด)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
เมื่อไม่มีท่านผู้ใดขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมรับรองรายงาน

การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำ
หน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๕๖ และ
๕๗

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างรัฐธรรมา-
นูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะ
กรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการ
พิจารณาในวาระที่ ๒ คำสั่งการพิจารณา
มาจากคราวประชุมครั้งก่อน ตั้งแต่
มาตรา ๓๒ เป็นต้นไป

ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำ
ที่

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประ-
ธานกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐ-
ธรรมนูญ) : ในการอภิปรายเมื่อวัน
ก่อน ได้มีผู้กล่าวว่า คณะกรรมาธิการมุ่ง
จะช่วยชาวต่างประเทศ เพื่อป้องกัน

LIART

ความเข้าใจผิด ข้าพเจ้าขอเรียนว่าคณะกรรมาธิการมุ่งจะส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศชาติตามความต้องการแห่งกาลสมัย และเพราะฉะนั้นมุ่งจะช่วยอุตสาหกรรมทั้งไทยและต่างประเทศ และมุ่งจะช่วยอุตสาหกรรมไทยยิ่งกว่าต่างประเทศเสียด้วยซ้ำไป การที่ต้องถามความว่า "เพื่อประโยชน์แก่การจัดตั้งอุตสาหกรรม" ลงในร่างรัฐธรรมนูญนั้น ก็เป็นที่ทำนกรรมาธิการท่านหนึ่งได้ชี้แจงแล้วว่า ในต่างประเทศนั้นเขาขายคำว่า สาธารณูปโภค หรือ Public Utility ออกไปได้ ในบางประเทศก็ยกกฎหมาย เช่น ในประเทศฝรั่งเศส และในประเทศอื่นก็โดยกฎหมายหรือพระราชบัญญัติ เช่น ประเทศอังกฤษ เป็นต้น แต่ของเรามีคำว่าสาธารณูปโภคในรัฐธรรมนูญแล้ว และเราตีความไปตามที่ได้นิยามไว้ในกฎหมาย คือ การจัดการรถไฟ การทาง การไฟฟ้า การประปา เหล่านี้เป็นต้น ไม่คลุมถึงสิ่งที่จัดตั้งแหล่งอุตสาหกรรม ดังนั้นได้เติมขึ้น แต่ในการเติมนั้นขอเรียนยังมีเงื่อนไขอีก ๒ ประการ ซึ่งมีอยู่ระเบียบของกฎหมายการเวนคืน คือ

๑. ต้องทำเป็น พระราชบัญญัติ
๒. ความหมายว่าต้องผ่านรัฐสภา ได้รับ

ความเห็นชอบของผู้แทนปวงชนชาวไทยแล้วจึงจะเวนคืนได้

๒. ต้องให้ค่าทำขวัญ และ ค่าทดแทนอันเป็นธรรม

เงื่อนไขทั้งสองนี้เป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิของประชาชน และป้องกันการริบถอนสิทธิของประชาชน คำว่าเวนคืนก็แสดงให้เห็นชัดแล้วว่า ตามหลักกฎหมายไทย ที่ดินแต่เดิมเป็นสมบัติของพระมหากษัตริย์ องค์กรรับไทย สมัยนี้ก็พุง่าย ๆ ก็เป็นสมบัติของรัฐ ซึ่งให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่เอกชนไป แต่เมื่อรัฐมีความจำเป็นจะต้องใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ก็ให้เวนคืน ซึ่งแปลว่าให้มอบคืนให้แก่รัฐได้โดยมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นหลักประกันสองประการตั้งที่ข้าพเจ้าได้เรียนมาแล้ว

พลโท อัมพร อินตคานนท์ (กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : กระผมได้ฟังท่านประธานกรรมาธิการ ได้กล่าวชี้แจงในเรื่องเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ วรรค ๓ นั้นแล้ว เรื่องที่ท่านประธานได้ทรงชี้แจงนั้นก็เป็นเรื่องที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ นทราบกันดีอยู่แล้ว ทุกท่าน ปัญหาของเราหาได้อยู่ที่ว่า การส่งเสริมอุตสาหกรรมหรือการพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น สภาหรือสมาชิกสภาร่างรัฐ-

LIRT

ธรรมนูญ จะปฏิเสธ ไม่ยอม รับก็หาไม่ได้
 เรายอม รับ การพัฒนาอุตสาหกรรมของ
 ประเทศ เพราะเป็นความเจริญก้าวหน้า
 ของ ประเทศ อีกด้าน หนึ่ง แต่ว่าเมื่อ
 ข้าพเจ้าได้อภิปรายในคราวก่อนก็ว่า การ
 เกษตรเป็นกระดูกสันหลัง เป็นหลักของ
 ประเทศไทย ของประชากรไทย ประ-
 ชากร ๓๓ ล้านคน มีเกษตรกรเสีย ๘๕
 เปอร์เซ็นต์ก็ ๓๐ กว่าล้านคน ทำไม
 เราไม่คิดคำนึง ถึง การพัฒนาเกษตร กร
 บ้าง เพราะเหตุที่ว่า ถ้าเราใส่ค่าว่า
 เวเนซุเอลาเพื่อจัด แหล่ง อุตสาหกรรม ลงไป
 ในรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ยังมีเงื่อนไข ๒
 ประการ คือ จะต้องออกเป็นพระราช-
 บัญญัติ และจะต้องให้ค่าทดแทน การ
 เกษตรก็เช่นเดียวกัน ถ้าหากว่าเราใส่
 ไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็คงมีเงื่อนไข ๒
 ประการ ตามมาเหมือนกัน คือ จะต้อง
 ออกเป็น พระราช บัญญัติ เวเนซุเอลาและที่จะ
 ต้อง ให้ ค่าทำขวัญ แก่เจ้าของ ที่ดินเช่น
 เดียวกัน อันนี้ควบคู่กัน ไป จะทำ
 อุตสาหกรรม ไทย ไม่มีการเกษตร เป็น
 วัตถุประสงค์เป็น การผลิต วัตถุประสงค์มาบ่อนอุตสาหกรรม
 ก็เป็นไปไม่ได้ ก็เท่ากับว่า
 ตั้งโรงงาน อุตสาหกรรม เพื่อส่ง วัตถุประสงค์

จากต่างประเทศมาทำ เป็นของควบคุม
 เพราะฉะนั้นเราจะต้องพิจารณาว่า ค่า
 เท่าเทียมกัน ควร จะมีหรือไม่ ทั้ง
 เกษตรกรมี ๘๕ เปอร์เซ็นต์ของ ประ-
 ชากร แต่อุตสาหกรรมก็มีไม่ถึง
 เปอร์เซ็นต์ หรือ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ แต่
 ว่าเราเอาใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ

อีกประการหนึ่ง ท่านสมาชิกผู้
 เกียรติ ที่ได้อภิปรายในครั้งก่อนนี้แล้ว
 ว่าประเทศอื่น ๆ แม้แต่ในย่านเอเชีย
 อเมริกา เขาก็พัฒนาอุตสาหกรรม แต่
 เขาไม่ได้เขียน ไว้ในรัฐธรรมนูญเลย
 จะต้องสร้างแหล่งอุตสาหกรรมขึ้น เพราะ
 เหตุที่ว่ามีกฎหมาย อื่นที่จะ สนับสนุน หรือ
 ที่จะ ทำให้เกิด อุตสาหกรรม ได้อยู่แล้ว
 อาจจะเป็นกฎหมาย เฉพาะเรื่องก็ได้ ไม่
 จำเป็นจะต้องใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ

อีกข้อหนึ่ง ที่ท่านประธาน
 กรรมการทรงอธิบายว่า กฎหมายของ
 เรานั้นมีผู้ตีความในเรื่องว่า Public
 Utility หรือสาธารณูปโภคนั้น แคบ
 เกินไป ถ้าหากว่าแคบเกินไป เรา
 ประสงค์ที่จะพัฒนา อุตสาหกรรม กฎ-
 หมาย อุตสาหกรรม มีหลายฉบับ ซึ่ง
 สามารถจะตีความ หรือนิยามคำว่า อุต-

สาธารณูปโภค หรือ Public Utility ให้เหมาะสมแก่กาลสมัยได้ กระผมมีร่างพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมฉบับหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรากำลังอภิปรายนี้เหมือนกัน มีความในมาตราหนึ่งว่าพอประโยชน์เกี่ยวแก่การป้องกันความเดือดร้อนที่อาจจะเกิดแก่สาธารณชนในผังเมือง และการควบคุมโรงงาน รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดและประกาศราชกิจจานุเบกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กำหนดเขตในท้องที่หนึ่งท้องที่ ให้ตั้งโรงงานหรือมิให้ตั้งโรงงาน
๒. ให้ตั้งโรงงานชนิดใด หรือมิให้ตั้งโรงงานชนิดใด

๓. การย้ายโรงงานออกจากท้องที่หนึ่งไปยังท้องที่อื่น ถ้าโรงงานนั้นทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่สาธารณชน

มีกฎหมายอยู่แล้ว ไม่จำเป็นที่จะเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญเลย

อีกประเด็นหนึ่ง ที่ว่าการมีกฎหมายหรือ มีบทบัญญัติ ในรัฐธรรมนูญ

ไม่ได้มุ่งหมายที่จะส่งเสริมหรือคุ้มครองคนต่างด้าวหรือคนต่างประเทศให้ดูข้อเท็จจริง ซึ่ง คณะกรรมการ

ส่งเสริมการลงทุน ได้ประกาศไปแล้วนั้นว่า ได้ให้ส่งเสริมการลงทุนแก่ใครบ้าง ชาวต่างประเทศ มีก็เปอร์เซ็นต์ คนไทย มีก็เปอร์เซ็นต์ แล้วก็นายทุนหรือทุนที่ลงใน การอุตสาหกรรมเหล่านี้ เป็นทุนจากเมืองไทยหรือจากต่างประเทศ อันนี้ กระผมคิดว่าท่าน สมาชิกสภา ร่างรัฐธรรมนูญหลายท่านได้ทราบที่อยู่แล้ว

อีกข้อหนึ่ง คือท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ ได้อภิปรายในคราวก่อนว่า ถ้าหากว่าเรา จัดแหล่ง อุตสาหกรรม หรือ กำหนดแหล่งอุตสาหกรรมในรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ทำให้คนไทยซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินนั้น ไม่สามารถจะขายที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการ หรือสมมติว่ารัฐจะเวนคืนก็กำหนดราคาอันต่ำ ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่เขานาน ๆ สักครั้งหนึ่ง ที่คนไทย จะมีโอกาสขายที่ดินเพื่อตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแก่ผู้มุ่งตั้งหรือผู้มุ่งมีจึงจะสามารถตั้งโรงงาน อุตสาหกรรมได้นั้น สักครั้งหนึ่งนาน ๆ จะมีสักครั้งหนึ่ง แต่สถานการณ์กลับจะให้อำนาจที่จะไปออกกฎหมายเพื่อกดราคาเพื่อทำให้คนไทยเจ้าของที่ดินนั้น ไม่มีโอกาสได้ขายทรัพย์สินของเขาในราคาที่เหมาะสม หรือ

LIRT

ในราคาที่จะควรจะเป็นประโยชน์แก่คนไทย อันนั้นจะเป็นสิ่งดีหรือไม่ กระผมใคร่ขอฝากให้สมาชิกได้รับทราบด้วย ข้อสำคัญก็คือว่ารัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒ วรรค ๓ นั้น แม้จะไม่มีคำว่า เพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรมรัฐก็สามารถที่จะทำได้ อยู่แล้ว เพราะในมาตรานี้เองเราได้ให้อำนาจไว้ในการเวนคืนเพื่อจัดผังเมือง ผังเมืองนั้นก็มีหลักการใหญ่ ๆ อยู่ว่า เมื่อได้จัดผังเมืองขึ้นหรือได้วางผังเมืองขึ้นแล้ว ก็จะต้องแบ่งออกเป็นหลายเขต เขตที่ ๑ ก็คือกล่าวถึงที่อยู่อาศัย เขตที่ ๒ อาจจะเป็นที่ประกอบพาณิชยกรรม หรือแหล่งพาณิชยกรรม เขตที่ ๓ ก็เป็นแหล่งอุตสาหกรรม เขตที่ ๔ อาจจะเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ หลักทั้ง ๔ ประการนี้ประกอบขึ้นเป็นผังเมือง ก็เมื่อรัฐสามารถจะเวนคืนที่ดินเพื่อจัดผังเมืองแล้ว แล้วผังเมืองนั้น กำหนดแหล่งอุตสาหกรรมลงไปในที่ใดที่หนึ่งของผังเมืองแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีเลยในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญนี้จะแสดงออกมากว่าเราไม่มีความเที่ยงธรรมในการที่จะกำหนดแหล่งอะไรในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนคนไทยโดยทั่วถึงแต่จะ ไปเน้นหรือ

สงวนไว้เพื่อคนที่มีเงินหรือมีทุน พอที่จะประกอบอุตสาหกรรมได้แต่ส่วนเกษตรกร ผู้ซึ่งเราว่าเป็นกระดูกสันหลังของประเทศและยากจนนั้นเราไม่ได้กล่าวถึงเลยในรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อการอภิปรายครั้งแรกก่อน สมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านบอกว่า การที่จะใส่แหล่งเกษตรกรรมไป หรือเพื่อเกษตรกรรมไป ท่านก็ไม่เห็นด้วย และควรจะตัด ออกทั้ง การ จัด แหล่ง เพื่อ การ อุตสาหกรรม ใน ร่าง นี้ ออกเสียด้วย กระผมก็ได้เรียนชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ถ้าสมาชิกสภา นี้ ได้ ใช้ วิ จารณ ญาณ แล้ว เห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะใส่ข้อความว่า เพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรมในรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒ วรรค ๓ นี้แล้ว กระผมก็ยินดีที่จะถอนญัตติของกระผมในที่จะเสนอให้เติมแหล่งเกษตรกรรมลงไป คือเพื่อความเที่ยงธรรมว่า ถ้าไม่ให้เกษตรกรรมแล้วก็ไม่ควรให้อุตสาหกรรม หรือว่าถ้าไม่ให้อุตสาหกรรมแล้ว กระผมผู้เสนอเพื่อเกษตรกรรมกระผมก็พร้อมที่จะถอนเพื่อความยุติธรรมให้แก่ประชาชนในประเทศไทยทุกฝ่าย

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ)
การอภิปราย มาตรา ๓๒ วรรค ๓ นี้ รัฐสภา

ว่าเกือบจะแยกประเด็นไม่ออก เราเริ่มต้นอภิปรายกันด้วยเรื่อง ข้อเสนอ ความเห็นของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกรรมการและซึ่งอภิปรายเมื่อกัน แล้วเราก็เลยอภิปรายเลย ไปถึงเรื่อง การ จัด แหล่งอุตสาหกรรม ซึ่งวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนในสองประการเป็น ๒ เรื่อง ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าเราอภิปรายปน เปกันไปเป็นการยากอย่างยิ่งที่สมาชิกจะ ตัดสินใจทางใดทางหนึ่งแล้วกลับไปในการอภิปรายข้ามไปข้ามมา จึงใคร่ขอทราบเรียนท่านประธานว่าเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะแยกประเด็นพิจารณา ประโยชน์ของการเวนคืนเรื่องการเกษตรกรรมเรื่องหนึ่ง เรื่องอุตสาหกรรมอีกเรื่องหนึ่ง ให้เป็น ๒ ประเด็น

ในประการที่ ๒ เท่าที่ข้าพเจ้าทราบเท่าที่ข้าพเจ้าฟัง และทราบว่าสมาชิกหลายคนก็ได้ฟังและเข้าใจว่า รายงานการประชุมก็จดไว้ ว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่ลงเมื่อกันได้กล่าวว่า ก็เมื่อมีสมาชิกเห็นด้วยหลายคน ข้าพเจ้าก็ขอถอนตัว ข้าพเจ้าฟังผิดก็ขอประทานโทษ เพราะข้าพเจ้าฟังผิดก็ไม่ได้ แต่ว่าไม่ทราบว่ันตั้งก่อนว่ากระไร ท่านถอนหรือยัง แต่ว่าที่อภิปรายเมื่อกันข้าพเจ้าฟัง ก็เป็น

ว่า ถ้าตัดคำว่า หรือเพื่อประโยชน์แก่การจัดแหล่งอุตสาหกรรมออกเสียได้ ท่านก็พร้อมที่จะถอนความเห็นของท่านในเรื่องการเกษตรกรรม เพราะฉะนั้นการขอถอนวันนั้นเมื่อไร ที่ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนั้น ไม่ใช่ข้าพเจ้าจะผูกมัดอะไรท่าน แต่ข้าพเจ้ามีความประสงค์ว่าอะไรหลายหลาย ให้แจ้งชัดออกมาว่าข้อเสนอของท่านนี้ยังอยู่หรือเปล่า นั้นเป็นประการที่ ๒

ประการที่ ๓ ข้าพเจ้าในส่วนตัว ไม่ใช่ในฐานะกรรมการ ขอทราบเรียนท่านประธานว่า ข้อบังคับของสภามีว่า ถ้ากรรมการคนใดไม่เห็นด้วยกับกรรมการฝ่ายข้างมาก ก็มีสิทธิสงวนความเห็นของตนมาอภิปรายเพื่อให้สภานัดตัดสินได้ ตามที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องเป็นกรรมการสงวนความเห็นของท่านในส่วนที่ขอเติมการเกษตรกรรมลงไปนั้น และท่านอภิปรายเพื่อยืนยันความเห็นของท่านนั้น เป็นการถูกต้องตามข้อบังคับอย่างยิ่ง แต่การทำท่านมาอภิปรายสนับสนุนให้ตัดแหล่งอุตสาหกรรมออกนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเกินจากขอบบังคับ

ขอกราบเรียนท่านประธานให้ทราบไว้
ด้วย

พลโท อัมพร จินตกานนท์
(กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : รู้สึกว่าการอภิปรายในเรื่องนี้
ก็มีการที่จะต้องการที่เอาชนะคะคานกัน
อยู่บ้าง เห็นจะเป็นเรื่องธรรมดาที่ท่าน-
สมาชิกทั้งหลายก็ได้ฟังกันอยู่แล้ว แต่
กระผมไม่ได้เอาชนะคะคานเพื่อตัวกระผม
เองครับ ถ้าหากว่ากระผมชนะในข้อ
อภิปราย อันนี้ก็ เป็น บุญแก่ ประชาชน
คนไทยทั้งประเทศ เฉพาะอย่างยิ่ง พวก
เกษตรกร พวกชาวไร่ชาวนาทั้งหลาย
ส่วนที่ท่านบอกว่า ท่านอยากจะตั้งประ-
เด็นเรื่องเกษตรกร สมควรหรือไม่ เรื่อง
อุตสาหกรรมสมควรหรือไม่ เพื่อจะแยก
ประเด็น นี้ก็เป็น tactic อย่างหนึ่ง
หรือเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำ
ได้ในศาล แต่ในสภาร่างรัฐธรรมนูญ
คิดว่าเราควรจะอภิปรายหรือควรจะเสนอ
สิ่งต่างๆหรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ ด้วยความ
สุจริตใจและเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน
ทั้งประเทศ ไม่ใช่จะเอาชนะหรือเพื่อ
ประโยชน์ของประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
เฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นนายทุน กระผมเองก็
ได้กล่าว ในการประชุมครั้ง ก่อนแล้วว่า

กระผมไม่อยากจะพูดเรื่องนายทุน เรื่อง
ชนกรรมาชีพ หรือเรื่องอะไร เพราะเหตุ
ที่ว่าเราเองไม่ปรารถนาลัทธิอย่างนั้น
แต่ถ้าหากว่ามีโอกาสที่จะเชื่อเชิญให้เข้า
มาโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของพวกเรา
เอง หรือว่าเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่าง
หนึ่ง ซึ่งกระผมก็ไม่ทราบแน่ และปรากฏ
ในรัฐธรรมนูญแล้วก็กลายเป็น ประตุที่
จะเป็กรับ คำว่าลัทธินายทุนหรือชนกรร-
มาชีพชนมาแล้ว ก็เป็นที่น่าเสียดายมาก
ข้อที่จะตั้งประเด็นขึ้นมา นั้น กระผมคิด
ว่าก็ไม่เห็นจำเป็นเพราะว่าเกี่ยวพันกันอยู่
แล้ว เมื่อมีข้อความว่าเพื่อการเวนคืนเพื่อ
แหล่งอุตสาหกรรม กระผมได้เสนอญัตติ
ว่า ถ้ามีแหล่งอุตสาหกรรมแล้ว ขอให้
เติมแหล่งเกษตรกรรมเข้าไปด้วย ทำไม
กระผมจะอภิปรายถึงแหล่งอุตสาหกรรม
ไม่ได้ ถ้าเช่นนั้น ในรัฐธรรมนูญมาตรา
๓๒ นั้น กระผมพูดอะไรไม่ได้เลย นอกจาก
ยื่นขึ้นมา ก็กระผมขอเสนอเกษตรกรรม
ครับ เหตุผลก็พูดไม่ได้ กระผมว่าเจตนา
ของสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่ใช่อย่างนั้น
และข้อบังคับก็ไม่ได้กล่าวอย่างนั้นว่า
กระผมจะพูดอะไรไม่ได้ ในเมื่อกรร-
มาธิการได้เติมข้อความอะไรลงไปในเรื่อง

รัฐธรรมนูญ นอกจากร่างเดิม สมาชิกทุกคน
 ไม่มีสิทธิที่จะอภิปรายได้ ถึงแม้กระผม
 ไม่ได้เป็นคน สงวน หรือ กระผม ไม่ได้
 คนตั้งญัตติขึ้นใหม่ในเรื่องเกษตร-
 รม กระผมก็พูดได้ครับ เพราะกระผม
 เป็นผู้สงวนกระผมมีสิทธิเต็มที่ ถ้าหากว่า
 กระผมไม่ได้สงวน สมาชิกทุกคนก็มีสิทธิ
 อภิปรายได้ในข้อที่กรรมาธิการเดิมขึ้น
 พยายามจะปิดประตูไม่ให้กระผมพูด
 ปรเลย ก็ไม่ยุติธรรมสำหรับการอภิ-
 ปรในสภาฯ ถ้าจะก่อนกระผมเข้ามา
 ร่างไหนก็แล้วแต่เถอะครับ กระผมก็
 อยากให้ท่านสมาชิกสภาฯ รัฐธรรมนูญ
 ท่านนี้ได้ใช้พิจารณาเห็นว่า สิ่งใดควร
 ไม่ควร อีกประเด็นหนึ่งท่านบอกว่า
 ขอถอนแล้ว เมื่อการอภิปรายครั้ง
 กระผมพูดใน สภาฯ ครั้งก่อนกระผม
 ถ้าสมาชิกทั้งหลาย เห็นสมควรจะ
 ลงมติออกสหกรณ์ ออกไปจากร่างที่
 นั้นแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยาก
 และความเป็นธรรมกระผมก็พร้อมที่
 ญัตติหรือข้อสงวนของกระผม ใน
 ษตรกรรมออกไปเสียด้วย เพื่อให้
 ได้มีความสะดวกใจในการที่จะ
 ร่างอันนี้โดยรอบคอบ กระผม

จึงขอยืนยันให้ท่านกรรมาธิการที่ กระผม
 ในทางส่วนตัวมีความรักใคร่ นับถือกัน
 เป็นอันมากนั้นได้ทราบ และเข้าใจโดย
 ถ่องแท้เสียด้วยในวาระนี้

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ :
 แต่ว่าในเรื่องประเด็นที่ว่าท่านสมาชิกขอ
 สงวนเอาไว้ ขอสงวนไม่ติดใจและขอ
 ถอนไปแล้วตั้งแต่ครั้งก่อนแล้ว

พลโท อัมพร จินตคามนท์
 (กรรมาธิการ พิจารณาร่างรัฐ ธรรมนูญ)
 : ขอประธานโทฯ ถอนโดยไม่มี
 เงื่อนไขครับ

ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญ :
 ไม่มี ที่ครั้งก่อนนั้นบอกว่า

(ประธานสภาฯ รัฐธรรมนูญอ่าน
 รายงานการประชุม ครั้งที่ ๕๘) “...
 โดยเหตุที่ว่าเราได้อภิปรายเรื่องนั้นมานาน
 แล้ว การที่กระผมขอสงวนไว้อภิปราย
 ในสภาฯ โดย ขอเสนอเรื่องการจัดแหล่ง
 เกษตรกรรมนั้น ก็ถ้าหากว่ากระผมไม่
 สงวนเรื่องนี้ไว้และไม่เสนอข้อนี้ไว้ ก็
 ไม่มีโอกาสที่จะมาอภิปรายเรื่องนี้ได้ แต่
 ถ้าสภาฯ เห็นว่า การที่จะ กำหนดแหล่ง
 เกษตรกรรมตามข้อเสนอของกระผม นั้น
 ไม่จำเป็นกระผมก็ขอถอน...”นี้ตามราย
 งานการประชุม

พลโท อัมพร จินตกานนท์ (กรรมาธิการ พิจารณาร่างรัฐธรรม-
 นูญ) : กระผมได้กล่าวไว้แล้ว โดยมี
 เงื่อนไขไปว่าถ้าสมาชิกสภาเห็นว่ามี
 จำเป็นที่จะมีข้อความว่าเพื่อแห่งอุตสาห-
 กรรมแล้ว กระผมก็จะขอถอน ข้อความ
 ขอให้เข้าใจอย่างนั้น และอีกประการหนึ่ง
 ครับ ถึงแม้ว่าจะไม่อภิปรายต่อไปในเรื่อง
 แห่งเกษตรกรรมก็ยังมี ประเด็น เรื่อง
 แห่งอุตสาหกรรมอยู่ว่าควรจะมี หรือไม่
 ความจริงกระผมได้พูดว่า ถ้าสมาชิกเห็น
 ว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีคำว่าแห่งอุตสาห-
 กรรมแล้ว กระผมก็ขอถอน แต่ถ้าหาก
 ว่ายังยืนยันว่าควร มีข้อเสนอของกระผม
 หรือคำพูดของกระผมก็ไม่ได้หมายความว่า
 ว่ากระผมขอถอนทันทีครับ

ประธานสภากรรมาธิการ :
 เพราะฉะนั้นในการพิจารณาค่าต่อไปก็มีอยู่
 เพียงเริ่มต้นก่อนว่าในมาตรา ๒๓ จะแก้ไข
 ให้เพิ่มเติมตามที่กรรมาธิการเสนอมาหรือ
 จะให้คงไว้ตามร่างเดิม ประเด็นมีอยู่เท่านี้

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมา-
 ธิการ พิจารณาร่างรัฐธรรม-
 นูญ) : ขอ
 ความกรุณาข้าพเจ้า ทำความเข้าใจ อย่าง
 น้อยสำหรับตัว ข้าพเจ้าเองว่าตามที่ ท่าน
 ประธาน อ่าน รายงาน การ ประชุมเมื่อ กน
 ซึ่งเมื่อแรก เริ่มประชุมวันนี้ เราได้มีมติ

แล้วว่า รับรองรายงาน การ ประ
 รายงานที่ท่านประธานอ่านนั้น ข้า
 พงษ์แล้วว่า ท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติ
 อภิปรายว่า ถ้าที่ ประชุม ไม่เห็น
 กขตอน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นความ
 อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า
 เป็นการถอนเด็ดขาด เป็นแต่ว่า
 เห็นด้วย ก็จะถอน หรือว่าถ้าจะเรียก
 ขอดอนโดยมีเงื่อนไข หรืออะไรก็ได้
 ข้าพเจ้าก็ฟังว่ายังไม่ได้ออน แต่ข้า
 พงษ์ไม่ได้ว่าไปเกี่ยว ของ อะไรกับ
 อุตสาหกรรม เพราะในคำอภิปราย
 ได้เขียนมีบอกว่าจะถอนต่อเมื่อใด
 เรื่องแห่งอุตสาหกรรมออกไป นี้ไม่
 เกี่ยวโยงกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 เรียนท่านประธานว่า น่าจะแยกประ
 เป็น ๒ ประเด็น ประเด็น ๑ ควร
 คำว่า "การเกษตรกรรม" ตามที่
 สมาชิกผู้มีเกียรติสงวนไว้หรือไม่
 ให้ลงมติก่อนอย่างนั้นเสียหนึ่งก่อน
 หนึ่ง เป็นข้อเสนอของท่านสมาชิก
 ผู้เกียรติท่านอื่น ที่ขอให้ตัด "แห่งอ
 สาหกรรม" ออกในส่วนนี้ข้าพเจ้าก็
 ที่จะต้องขอความกรุณาท่านประธาน
 ปรายต่อไป ความจริงไม่อยากจะ
 ของสภาเลย แต่เนื่องจากข้าพเจ้าได้

ขอเสนอเกี่ยวด้วยข้อบังคับ เกี่ยวด้วยการ
แยกประเทศนี้ หาได้อภิปรายในเนื้อหา
ของปัญหาไม่ แต่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
ท่านก็คัดค้านข้าพเจ้า แล้วท่านก็แจ้ง
คามทรงพระชนะของท่านว่า ท่านถอนหรือ
ไม่ถอน ท่านก็เลยอภิปรายไปถึงเนื้อหา
แห่งประเด็นอีก ในข้อนี้ข้าพเจ้าขอความ
กรุณาท่านประธานว่า ขอโอกาสข้าพเจ้า
ได้โปรดตอบในนามคณะกรรมการ ไม่
ใช่ในนามส่วนตัว อีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้
แยกประเด็นแล้ว

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :

ข้าพเจ้าคิดว่าในการแยกประเด็นนี้ ควร
แยกประเด็นในเรื่องแหล่งอุตสาหกรรม
เสียก่อนว่า ควรจะเติมไว้อย่างคณะกรรมการ
หรือว่าจะคงไว้ตามร่างเดิม ครั้น
แล้วจึงจะมาพิจารณาในแหล่งเกษตรกรรม
ที่ไม่อย่างนั้นยัง สืบกัน

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมมา-
การพิจารณาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้า
วินิจฉัยของท่านประธานถูกต้อง อย่างยิ่ง
ว่าจะ ฉะนั้น ข้าพเจ้า ขอ โอกาส อภิปราย
ต่อไปในเรื่องแหล่งอุตสาหกรรมทั้ง ๆ ที่
ประธานกรรมการก็ได้ ทรง ช้แจ้งแล้ว
จะเริ่มแรกว่า กรรมการคณะ
เพิ่งได้ ประโยชน์ ของ ประเทศชาติ
ที่ใหญ่ ในการที่เติมคำว่า "หรือ
ขอ ประโยชน์ แก่การ จัด แหล่ง อุตสาห-

กรรม" ไปนี้ ได้อภิปรายแจ้งแล้ว ก็
ยังมีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติยังข้องใจ แล้วก็
ยังนึกอยู่ว่ากรรมการคณะนี้ไปเพิ่งได้
ถึงประโยชน์ของนายทุน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งนายทุนต่างดาว ในข้อนี้ และ
ข้าพเจ้าคิดว่าในนามของกรรมการก็ได้
ว่า เราเชื่อเหลือเกินว่า ท่านสมาชิกผู้มี
เกียรติทั้งหมดที่นั่งอยู่ในที่ประชุมจะสามารถ
ที่จะวินิจฉัยได้ดีว่า หน้าตาอย่างเรา ๆ
ที่นั่งอยู่นี้เป็นคนเอื้อเฟื้อแก่คนต่างดาว
จนถึงจะขายประเทศชาติกันหรือไม่ เพราะ
ฉะนั้นไม่จำเป็นต้องแก้ตัวอะไรมากมาย
หรือ เราทำงานเพื่อใคร ข้อสำคัญมีอยู่
ว่าโลกเราเวลานี้พลเมืองเพิ่มขึ้นทุก ประ-
เทศ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเรานำ
หน้าประเทศอื่นมากมาย การทำงานให้คน
ท่าน เราไม่สามารถจะหยุดนิ่งอยู่แค่การ
เกษตรกรรมซึ่งเป็น กระตุกสนหลัง ของ
เราเท่านั้น เราจะมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่
จะต้องทำประเทศของเราให้เป็น ประเทศ
อุตสาหกรรมเพื่อแข่งกับประเทศอื่น โดย
สุดความสามารถที่เราจะทำได้ กรรมมา-
การคณะนี้ไม่ใคร่างรัฐธรรมนูญเพื่อสนอง
นโยบายรัฐบาลปัจจุบัน ตามที่ กรรม-
ธิการเห็นว่า ควรเปิดประเทศให้เป็น
แหล่งอุตสาหกรรม เพื่อที่จะให้คนมีงาน
ทำ เพื่อที่จะป้องกันมิให้เกิดภัยพิบัติใน

LIRT

เรื่องคนโรงงาน กรรมวิธีการเห็นว่า การ
 ที่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้เปิดประตูให้
 การลงทุนกันขนานใหญ่ สร้างอุตสาหกรรม
 กรรมชน กรรมวิธีการเห็นว่าในชนชั้นก็
 เชื้อเชิญชนต่างตัวต่างต่างแดน ทูตจาก
 ต่างประเทศมาลงนี้เป็นของธรรมดาทุก
 ประเทศที่เขาเริ่มอุตสาหกรรมเขาทำกัน
 ไม่ว่าประเทศไหน แล้วนาน ๆ เข้าถ้า
 คนไทยเราตื่นตัวแล้วก็ขยันหมั่นเพียร รั-
 สึกคุณค่าของประโยชน์อุตสาหกรรมก็ไป
 ไปในตัว ดังที่หลายประเทศเขาทำแล้ว
 เขาก็กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมขึ้นได้
 คราวนี้การเป็นประเทศอุตสาหกรรมนี้ ถ้า
 มองดูในทรรศนะว่า แหม ต้องใช้แต่ของ
 ในประเทศเพื่อสร้างเป็นสิ่งอุตสาหกรรม
 ขึ้น ในโลกเดี๋ยวนี้ไม่เป็นเช่นนั้นแล้ว
 เราจะเห็นว่าในหลายประเทศเขาทำกัน แม้
 เราต้องสั่งของต่างประเทศ วัตถุดิบต่าง-
 ประเทศมาผลิตเป็นวัตถุดิบสำเร็จรูปในประ-
 เทศแล้วส่งออกขายต่างประเทศเพื่อจะได้
 มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ นี้เขาก็ทำกัน
 อยู่ทั่วโลก จะเห็นได้อย่างในไต้หวันก็ส่ง
 ชนแกะมาจากออสเตรเลีย จากสกอตแลนด์
 มาทำเป็นผ้าสักหลาด ในเกาหลีซึ่งไม่มี
 ไม้ที่จะทำประโยชน์ได้สักชิ้นเดียว เพราะ
 มีแต่ต้นสังข์ต้นสนกะทิงกะงอบ ก็เอาไม้มา
 จากบอร์เนียวเหนือมาตั้งโรงงานทำไม้อัด

ใหญ่โตกว่าโรงงานของเรา เสร็จแล้วผล
 ที่ได้คือคนมีงานทำ เป็นจุดใหญ่ที่สุดที่
 กรรมวิธีการเพิ่งสังเกตเห็นว่าประเทศเราต้อง
 เป็นอย่างนั้น หาใช่ว่าร่างรัฐธรรมนูญ
 เพื่อดอบสนองความประสงค์ของรัฐบาล
 คณะนี้ไม่ เพราะฉะนั้นขอได้โปรดทำ
 ความเข้าใจว่ากรรมวิธีการไม่ได้รับความ
 กัดค้นจากรัฐบาลด้วยประการใด ๆ ในการ
 เติม "แหล่งอุตสาหกรรม" นั้นมา

ประการที่ ๒ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 เมื่อก่อนบอกว่า ตัดออกเสียก็ได้ "เพื่อ
 ประโยชน์แก่การจัด แหล่ง อุตสาหกรรม
 เพราะว่ามีทางทำได้ ๒ ประการ

ประการที่ ๑ คือการออกกฎ-
 หมาย เพราะท่านเห็นว่า แม้จะไม่
 ถ้อยคำเหล่านี้ก็ออกกฎหมายได้ ท่าน
 อภิปรายตั้งแต่วันก่อนแล้วว่าเป็นสาธาร
 ญูปโภค วันนั้นท่านบอกว่าเข้าในผังเมือง
 ก็ได้ อีกประการหนึ่งด้วย เรื่องนี้ขอ
 กราบเรียนที่ประชุมว่า แม้แต่กรรมกา
 กฤษฎีกากับที่ปรึกษา กฎหมายรัฐบาล
 ก็ได้พิจารณารัฐธรรมนูญที่เป็นอยู่ใ
 ปัจจุบันนี้มากมายก่ายกอง แล้วก็เห็นว่า
 ทำไม่ได้ และเป็นปัญหาอย่างยิ่ง มี
 กฎหมายที่ไม่เห็นด้วยมาก เพราะฉะนั้น
 เป็นการล่อแหลมที่จะออกกฎหมาย
 แล้วกลายเป็นโมฆะ ถ้าใส่ในรัฐธรรมนูญ

บุญเสียเป็นของแน่นอน ซึ่งเตียงไม่ได้
 ท่านว่า ก็ไปออกกฎหมายเพื่อประโยชน์
 แก่การผังเมือง จัดแหล่งอุตสาหกรรม
 ชนมา ให้อยู่ในผังเมืองว่า จัดแหล่ง
 อุตสาหกรรม แต่อย่าลืมว่า กฎหมายผัง
 เมืองนั้นเป็นกฎหมายซึ่งบอกว่าอุตสาหกรรม
 ไปอยู่ที่ไหน บ้านอยู่อาศัยอยู่ที่
 ไหน แหล่งการค้าอยู่ที่ไหน หาใช่ว่า
 บังเมืองนั้นจะไป โอนที่ดินมาจัดแหล่ง
 อุตสาหกรรมได้ไม่ ความจริงในการ
 ร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ ท่านสมาชิกผู้มี
 เกียรติจะเห็นได้ว่า คำว่า "เพื่อประ-
 โยชน์แก่การผังเมือง" นั้นไม่เคยมีใน
 รัฐธรรมนูญเก่า ๆ เลย แต่เรามีในร่าง
 ชนกรรมาธิการยกร่าง ไม่ใช่กรรมาธิการ
 คณะนี้ ในชนกรรมาธิการยกร่างนี้ ใน
 การที่ใส่เข้าไป ข้าพเจ้าไม่ใช่กรรมา-
 ธิการ แต่ข้าพเจ้าเข้าใจได้เป็นอย่างดีว่า
 ในสมัยนั้นต้องจัดผังเมือง การจัดผังเมือง
 เราเคยมีพระราชบัญญัติเข้าสภาครั้ง
 หนึ่ง เรื่องพระราชบัญญัติกาจัดสิ่งสก-
 ปรกรกรุงรัง เราจะโอนที่ให้เทศบาล
 โอนไม่ได้ เพราะชักรัฐธรรมนูญ จึงได้
 การใส่การผังเมืองมาไว้ในรัฐธรรมนูญ
 เพื่อต่อไปถ้าจะจัดผังเมืองแล้วต้อง

โอนที่ไปซึ่งไม่ได้ใช้ทำถนน เพราะถ้าทำ
 ถนนก็เป็นสาธารณูปโภค เป็นสาธารณ-
 ูปการไป แต่ไม่ได้ใช้ทำถนน เศษที่
 เหลืออยู่เทศบาล อาจจะต้องสร้างตึก
 สร้างอะไรมาเป็นของเทศบาล ซึ่งตาม
 รัฐธรรมนูญเก่าทำไม่ได้ รัฐธรรมนูญ
 จะทำได้ ด้วยเหตุนี้กรรมาธิการจึงขอ
 วังวอนทำความเข้าใจกับสมาชิกเลยไปอีก
 ชิ้นหนึ่งว่า ความในวรรค ๔ ที่ให้
 อำนาจว่าเมื่อเวนคืนมาแล้วให้โอน
 กรรมสิทธิ์ต่อไปได้ในเมื่อพระราชบัญญัติ
 เวนคืนนั้นแสดงความจำนงไว้ และก็
 การโอนเป็นโดยพระราชบัญญัติก็ให้ทำ
 ได้ ขอได้โปรดสังเกตว่าวรรค ๔
 นี้ไม่ได้เขียนชนมา โดยเฉพาะเจาะจง
 เพื่อประโยชน์ในการจัดแหล่งอุตสาหกรรม
 แต่เขียนขึ้นโดยเพิ่งเล็งถึงการจัด
 ผังเมือง ที่นี้เพื่อผู้ซื้อเส้นใต้ด้วยกัน
 ท่านผู้อ่านอาจจะอ่าน นึก ไป หรือสงสัย
 กรรมาธิการว่าจะไปเวนคืนที่ดิน มาและ
 ก็ไปโอนให้คนต่างตัวนั้นไม่ใช่วัตถุประสงค์
 ประสงค์ข้อแรก วัตถุประสงค์ข้อแรกเพื่อที่
 จะอำนวยความสะดวกโอนมาจัดผังเมืองแล้ว
 ที่ดินเหลือเศษนั้นเมื่อตัดถนนหนทางหรือ
 จัดตลาดรวมหรืออะไรก็แล้วแต่ หรือ
 สะพานปลา สะพานเนื้อ สะพานไขอะไร

ก็แล้วแต่ ก็จะได้โอนไปได้ มิฉะนั้นแล้วรัฐจะต้องเอาமாகองเป็นทรัพย์สินแผ่นดินไว้ เพราะฉะนั้นขอได้โปรดเข้าใจว่าวรรค ๔ นี้ หาได้มุ่งที่จะอำนวยความสะดวกแก่การจัดแหล่งอุตสาหกรรมเท่านั้นไม่ อยากรู้ก็ดูวรรค ๔ นี้ตั้งแม้จะตัดแหล่งอุตสาหกรรมออก วรรค ๔ ก็ยังคงอยู่เพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง จึงขอกราบเรียนให้ทราบ

ในประการสุดท้าย ข้าพเจ้าจำเป็นจะต้องขอกราบเรียนคำของ ท่านประธานกรรมการ ว่าอย่างนี้กว่ารัฐธรรมนูญบัญญัติว่าเวนคืน ได้เพื่อประโยชน์แก่การจัดแหล่งอุตสาหกรรม แล้วรัฐบาลจะทำอะไรได้ก็ตามชอบใจ รัฐธรรมนูญเขียนไว้เพื่อให้ทำได้ มิฉะนั้นทำไม่ได้ แต่การกระทำได้นั้นกระทำได้ออกเป็นพระราชบัญญัติ รัฐบาลจะถูกควบคุมโดยสภาในสมัยหนึ่ง ๆ นั้น อีกชั้นหนึ่งว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควรที่จะโอนมาเพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรม และที่สำคัญว่าต้องชดใช้ราคาที่เป็นธรรม คำว่าราคาเป็นธรรมนี้ก็เป็นคำอธิบายอยู่ในตัว เป็นธรรมก็หมายความว่า เป็นธรรม แต่ว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางท่านมีความเห็นว่าควรจะเป็นโอกาสให้

เจ้าของที่ดินเรียกร้องค่าของที่ดินเขาตามชอบใจ ในขั้นนี้กรรมการคิดว่าโดยปกติแล้วเสรีภาพของคนนั้น ในกรณีที่ดินนั้นเขาจะซื้อเขาจะขายได้ราคาเท่าไร เขาควรทำได้ตามชอบใจ แต่ถ้าเป็นเรื่องเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยเฉพาะแหล่งอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์สาธารณูปโภค เพื่อให้ได้มาทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ก็ต้องมีกฎเกณฑ์ว่าอะไรเป็นธรรม ถ้าปล่อยทุก ๆ คนเรียกร้องตามชอบใจแล้วทำอะไรไม่ได้ แล้วบ้านเมืองเราทำอะไรไม่ได้เลย เพื่อประโยชน์ส่วนรวม คราวนี้เรามาพิจารณาคูตามความเป็นจริง ทางปฏิบัติที่ทำมาแล้ว จะเห็นได้ว่าเวลารัฐบาลต้องการทำอะไร ในสมัยหลัง ๆ นี้ รัฐบาลพยายามซื้อก่อน ยกตัวอย่างการประกวดสินค้านานาชาติที่เราทำมาเราเวนคืนมา และเดี๋ยวนี้ก็ยังอยู่อย่างนั้น รัฐบาลก็ไปซื้อเป็นแปลง ๆ ก่อน เมื่อซื้อไม่ได้เพราะเจ้าของโง่งราคาที่ดิน จนกระทั่งซื้อกันไม่ไหว จึงจำเป็นต้องเวนคืน สมัยนี้ทำกันอย่างไร เพราะฉะนั้นต่อไปไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลเอะอะจะไปเวนคืน ๆ ทดคอร่างฎหมายให้ราษฎรเสีย

ขบ ก็มีทางทำได้อย่างเดียวกัน เพื่อ
 ักแหล่งอุตสาหกรรม เพื่อให้ส่ง
 แลไฟฟ้าไป เพื่อตัดถนนหนทาง
 กำจัดมูลฝอยไป อะไรเหล่านี้
 ได้สิ่งโสโครกเหล่านี้ ทำให้สะดวก
 จะทำได้ เมื่อพูดถึงเรื่องนั้นแล้ว ท่าน
 ธาน ข้าพเจ้ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง
 ต้องขอตอบท่านสมาชิกบางท่านที่ยก
 อย่างประเทศไต้หวัน ว่ารัฐบาลเขา
 ือที่ดินมาให้แก่อุตสาหกรรมทำอุตสาหกรรม
 ข้าพเจ้าก็ไม่ได้คิดว่าตัวเองรู้
 ไต้หวันพิเศษไปกว่าท่านสมาชิกผู้
 ปราย แต่ข้าพเจ้าไปไต้หวันและไป
 ักแหล่งอุตสาหกรรมเขาแล้ว ก็เห็น
 ันประเทศของไต้หวันเป็นของเขา จะ
 ราบไต่ยากเต็มที เพราะฉะนั้นโรง
 อุตสาหกรรมก็ต้องตั้งอยู่ตามหุบเขา
 ที่มีลำธาร แม่น้ำลำธาร โดยมาก
 ไปอยู่นอกเมืองลึบลับ ราคาที่ดินก็
 เลือกกู้ได้ ที่ไหนก็ได้ ที่เป็นเขา
 ว่าเป็น National Park เป็นวนอุทยาน
 ชาติ รัฐบาลเขาก็ให้ทั่วได้ เขาอยู่
 ันะได้เปรียบเราที่มีที่ว่างเปล่า ของ
 ไม้มีไปตุ๊กกรมที่ดิน ทุแผนทีระวาง
 ันก็ได้ ไม้มีที่ว่างเปล่า มีคนที่เขา
 ไกร จะ ไป สร้าง อุตสาหกรรม

เกาหลี รัฐบาลฟังภูเขาสูงมาเป็นชั้น ๆ
 แล้วเขาที่ให้แก่บริษัทอุตสาหกรรม โดย
 มีข้อตกลงเงื่อนไขว่า ต้องผลิตในราคา
 เท่าไร ต้องส่ง export ส่งออกต่างประเทศ
 เท่าไร เขาทำได้ เพราะเมืองเขา
 เป็นภูเขาทั้งนั้น จะฟังภูเขาที่ไหนก็ได้
 ของเราต่างกัน เพราะฉะนั้นจะเทียบฐานะ
 เรากับไต้หวันหรือเกาหลีอะไร คนละ
 เรื่องคนละอย่าง ของเราน่าจะเวนคืน
 ก็เป็นที่กรรมสิทธิ์แล้วทั้งนั้น อย่างน้อย
 ก็ ส.ค. อย่างน้อยก็ต้องชดใช้ค่าทำขวัญ
 เพราะเหตุนี้จึงมีความจำเป็นว่าถึงคราว
 จะต้องจัดแหล่งอุตสาหกรรมแล้ว ต้อง
 มีการเวนคืนกันได้ มิฉะนั้นแล้วผู้ที่มี
 เงินทำอุตสาหกรรมได้ก็ไปซื้อปะๆ ปะๆ
 จนกระทั่งเดี๋ยวนี้เราเห็นแล้วว่าอุตสาหกรรม
 บางอันไปอยู่ข้างบ้านคน คนต้อง
 หนีอุตสาหกรรม ย้ายบ้านกันเพราะ
 เหม็นหรือเดือดร้อนรำคาญด้วยอย่างอื่น
 ผู้ไม่ไหว ถ้าเราได้จัดแหล่งอุตสาหกรรม
 แล้ว ก็เป็นระเบียบเรียบร้อย ด้วยประ
 หาร ฉะนั้นจึงขอสรุปว่า และยืนยันว่า
 กรรมาธิการคณะนี้ ได้ไตร่ตรองอย่าง
 ยิ่งแล้ว มิได้คำนึงประโยชน์ของนายทุน
 ถ้ามี่ หรือประโยชน์ของคนต่างประเทศ
 แม่แต่น้อย

LIRT

นายเล็ก อุณณานนท์ : ข้าพเจ้าใคร่จะขอย้อนกลับมาในปัญหาเรื่องหลักเสียก่อน คือหลักที่คณะกรรมการได้กล่าวมาตั้งแต่เมื่อวันก่อนในเรื่อง Public utility ซึ่งท่านเลขานุการคณะกรรมการได้กล่าวถึง และวันนั้นท่านประธานก็ได้กล่าวถึงอีกครั้งหนึ่ง รวมใจความที่กล่าวมาว่า หลักของ Public utility ซึ่งใช้กันในต่างประเทศนั้น ท่านว่าอาจจะตีความกว้างก็ได้ หรือตีความแคบก็ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าหลักที่ในต่างประเทศใช้กันนั้น สำหรับในประเทศไทยจะมาตีความให้แคบหรือจะตีความให้กว้างนั้น เป็นปัญหาของนักนิติศาสตร์ ไม่ใช่ปัญหาที่จะยกขึ้นมาอ้างว่า เราควรจะเพิ่มแหล่งอุตสาหกรรมขึ้นในการเวนคืน แต่ว่าข้อสำคัญเราจะต้องแน่ใจ โดยตัวของถ้อยคำนั่นเองว่า Public utility นี้ก็แปลว่า ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าคงจะไม่นำแปลเป็นอย่างอื่น ถ้าหากว่าคำว่า Public utility แปลว่า ประโยชน์ส่วนรวมแล้ว เราก็จะหันมาดูว่าการเวนคืนเพื่อมาจัดแหล่งอุตสาหกรรมนั้น เป็นการเวนคืนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือไม่ในชั้นได้มีท่านกรรมมา-

ธการบางท่านกล่าวมาว่า ถือว่าเป็นประโยชน์ส่วนรวม เพราะเหตุว่า เพื่อจะได้จัดกิจการในเรื่องโรงงาน อุตสาหกรรมต่าง ๆ ให้เข้าหมวดเข้าหมู่กัน ได้จัดทางระบายน้ำ จัดถนนอะไรเหล่านั้น ซึ่งข้าพเจ้าเองก็ได้กล่าวแล้วว่า การที่จะจัดเช่นนั้น อยู่ในเรื่องลักษณะของผังเมืองมากกว่า แต่ว่าเมื่อพิจารณาถึงว่าการจัดแหล่งอุตสาหกรรม จะเป็น ประโยชน์ส่วนรวมหรือไม่ ก็ให้เห็นได้ว่าการจัดแหล่งอุตสาหกรรมนั้น เป็นการ จัดเพื่อ ประโยชน์ ของพวกอุตสาหกรรมเฉพาะหมู่เฉพาะเหล่า หรือเฉพาะบุคคล ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพราะฉะนั้น เราจะใช้หลักที่ว่า Public utility จะแปลในลักษณะกว้างหรือลักษณะแคบ ก็ไม่เข้าลักษณะในตัวของมันเองว่าเป็นการจัดเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ส่วนที่ท่านกรรมการอีกท่านหนึ่งได้กล่าวว่า การที่เราได้จัดแหล่งอุตสาหกรรมเช่นนั้น เป็นการเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม ข้าพเจ้ายอมรับว่า การส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้นเป็นความคิดที่ดีที่ ชอบ แต่ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้ท่านกรรมการเอาคำว่า ส่งเสริม กับเอา

LIRT

คำว่า เวณคิน มาปะปนกันการส่งเสริม
 อุตสาหกรรมเป็นการกระทำที่ชอบทั้งที่
 ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็ได้ปรากฏอยู่แล้ว
 ในแนวนโยบายแห่งรัฐใน มาตรา ๘๒
 แต่ว่า ปัญหาที่เราพูดกัน เฉพาะ หน้า ใน
 ขณะนี้ เราพูดกันเฉพาะหน้าว่าสมควร
 หรือไม่ที่จะให้อำนาจรัฐในการที่จะเวน-
 คินที่ดินของเอกชนมาเพื่อจัดให้เป็นแหล่ง
 อุตสาหกรรม การที่อ้างเหตุผลว่า การ
 ที่ให้เวณคินที่ดิน ของเอกชน มาจัดเป็น
 แหล่งอุตสาหกรรม เพื่อเป็นการสนับ
 สนุนนั้น เป็นการอ้างอย่างชนิดแอบแฝง
 อ้าง ก็ ว่าเป็นการอ้างเอาแต่เพียงผิว
 ผืน แต่หาได้เป็นการคิดให้ลึกซึ้งลงไป
 ว่า หลักในการเวนคินนั้น เราจะต้อง
 เคารพต่อทรัพย์สินของเอกชน ทั้งที่
 ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวันก่อน เพราะ
 ฉะนั้น สิ่งใดที่จะรุกรอนสิทธิในทรัพย์สิน
 ของประชาชนของเอกชน เพื่อที่จะ
 มาให้ประโยชน์แก่คนกลุ่มหนึ่ง คณะ หนึ่ง
 เช่นนี้ จึงเป็นการที่ไม่ควรจะทำ และ
 ไม่ใช่ถือว่าการเช่น นั้น เป็น การ ส่งเสริม
 ในทางที่ชอบ ปัญหาต่อไปก็น่าจะคิดว่า
 ถ้าสมมติว่ารัฐธรรมนูญ ออก ไป ใน รูป นี
 คือว่าให้รัฐเวนคินที่ดินของเอกชนมาเพื่อ

จัดแหล่งอุตสาหกรรมได้ ในทางปฏิบัติ
 จะทำกันอย่างไร คือว่ารัฐจะต้องไปรวบ
 รวมอุตสาหกรรมต่าง ๆ มาก่อนว่ามีจำนวน
 เท่าไร พอที่จะจัดแหล่งอุตสาหกรรมได้
 หรือยังกระนั้นหรือ หรือว่ามีอุตสาหกรรม
 ต่าง ๆ ได้ยื่นคำร้องขอเข้ามาว่า ขอให้
 จัดแหล่งนั้นแหล่งนี้เป็นแหล่ง อุตสาห-
 กรรม อันนี้ก็เป็นที่สงสัยว่า ในทาง
 ปฏิบัติเป็นการยากยิ่งที่จะวางกฎเกณฑ์ลง
 ไปว่า สมควรหรือยังที่จะเวนคินแหล่ง
 ใดแหล่งหนึ่งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและ
 มีสาเหตุเป็นมาประการใด ในข้อที่ท่าน
 ประธานกรรมวิธีการได้กล่าวว่า การที่
 รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เช่นนี้ ก็ไม่น่าจะ
 ต้องตกใจอะไร เพราะเหตุว่าการที่รัฐ
 จะไปปฏิบัติเช่นนั้น ก็จะต้องเป็นไปตาม
 พระราชบัญญัติเวนคิน อสังหาริมทรัพย์
 ซึ่งจะต้องประกอบด้วยหลัก ๒ ประการ
 คือ ในประการที่ ๑ จะต้องออกเป็น
 รูปของกฎหมาย และในประการที่ ๒ จะ
 ต้องให้ค่าทำขวัญที่เป็นธรรมที่ท่าน องค์
 ประธานกรรมวิธีการได้รับสั่งเช่นนี้ ท่าน
 เลขาธิการคณะกรรมการก็เคย ได้พูด
 มาในวันก่อนแล้วว่า สภานี้ไม่ควรจะตก

LIRT

ใจอะไร เพราะเหตุว่าถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญจะเขียนเช่นนั้น ก็ยังต้องไปผ่านสภาอีก ๒ สภา การพูดเช่นนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเพราะเหตุว่าเรากำลังพิจารณาในหลักการว่าเราจะห้ามหรือไม่ห้าม ถ้าเราห้ามแล้วก็หมายความว่า ไม่เปิดช่องทางให้มีการเสนอกฎหมายในข้อนี้ได้ เปรียบประดุจว่าเราบัญญัติกฎหมายในเรื่องวิธีพิจารณาความแพ่ง เราจะห้ามตัดพ้องหรือไม่ห้ามตัดพ้อง เราจะห้ามใหม่ในการที่จะมีให้ตัดพ้องหรือให้ตัดพ้องได้ในข้อนี้ ถ้าหากว่าเขียนลงไปว่าให้ตัดพ้องได้แล้วก็ไม่มีส่วนหนึ่งฝ่ายใดที่จะไปฟ้องได้ หรือไปอ้างสิทธิเช่นนั้นต่อศาลได้ หรือจะเปรียบเทียบกับอีกประการหนึ่ง เรากำลังพิจารณาว่าหลักการของรัฐธรรมนูญเช่นนั้นเป็นการเหมาะ เป็นการสมหรือไม่ เราไม่ใช่ไปพิจารณาต่อไปว่า ถึงแม้จะไม่เหมาะสมก็ไม่เป็นไรหรอก เพราะจะต้องไปออกกฎหมายสภา ๒ สภาจะต้องพิจารณาต่อไป การพูดเช่นนั้นก็เท่ากับพูดว่า สิ่งนี้เป็นของแสดงไม่ควรจะรับประธาน แต่ไม่เป็นไรหรอก รับประธานต่อไปเถอะ ท้องเสียก็เสียแก้ได้ การพูดเช่นนั้นเป็นการตลบข้อเท็จจริง ซึ่ง

ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ท่านกรรมการที่ได้นั่งลงไปเมื่อสักครู่นี้ท่าน ได้ออกตัวว่าการที่กรรมการได้เติมข้อความเช่นนั้นมา ท่านไม่ได้รับความกดดัน ทางรัฐบาลแต่ประการใด ข้อนี้ข้าพเจ้าอยากจะยืนยันว่า สมาชิกที่อภิปรายในเรื่องนี้ทุกคน ไม่เคยได้พูดถึงว่ากรรมการ ได้รับความกดดันแต่ประการใด ถ้าหากว่าจะมีก็มีคนเดียว คือสมาชิกที่เป็นกรรมการอยู่ในกรรมการคณะนี้ซึ่งข้าพเจ้าไม่มีฐานะอยู่ในกรรมการคณะนี้ ข้าพเจ้าจึงทราบไม่ได้ว่าความจริงเท่านั้น เป็นอย่างที่ท่านกรรมการได้ออกตัวหรือไม่ แต่ความจะเป็นอย่างไรก็ตามก็ไม่ใช่ข้อที่จะต้องมาออกตัวในสภา เพราะเหตุว่าสมาชิกทุกคนก็เชื่อในความบริสุทธิ์ใจของกรรมการทุกคนอยู่แล้ว ส่วนที่ท่านกรรมการที่นั่งลงไปเมื่อกี้ได้กล่าวว่าเรื่องผังเมืองนั้นเป็นเรื่องที่จะกำหนดว่าอุตสาหกรรมอยู่ที่ไหน ก็การเวนคืนมาเพื่อการผังเมืองได้ การผังเมืองว่าเขตอุตสาหกรรมจะอยู่ที่ไหนนั้น ก็เป็นการเพียงพอแล้ว เพราะเหตุว่าเมื่อมีพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดินมาเพื่อผังเมืองแล้ว ก็เท่ากับแปลว่าในผังเมืองนั้น ถ้า

กว่าได้เขียนว่าเขตอุตสาหกรรมอยู่ที่ไหนแล้วก็ในเขตที่ผังเมืองได้ระบุไว้เป็นอุตสาหกรรมแล้ว แต่กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ถ้าหากว่าผังเมืองได้กำหนดไว้ว่าเขตอุตสาหกรรมจะอยู่ที่ไหนแล้วก็ไม่เห็นมีความจำเป็นอย่างไรที่รัฐต้องไปบังคับเอาที่ของเอกชนมา ในอุตสาหกรรมเขาสามารถที่จะปฏิบัติตามผังเมืองนั้นได้ โดยที่เขาจะไปจัดซื้อมาได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการใช้สิทธิตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่า การที่จะเติมคำว่า "เวนคืนเพื่อแหล่งอุตสาหกรรม" นั้นเป็นไปขัดกับหลักกฎหมายและทั้งในทางปฏิบัติ พลโท วิชัย พงศ์อนันต์ : หากที่สภากำลังดกเตียงอภิปรายกันอยู่นั้นจริงในวันก่อนเราก็พูดกันมามากในสภาเราก็ได้ฟังกันหลายท่าน โดยเฉพาะท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงนั้น ข้าพเจ้าก็ยังฟังหรือจับสาระสำคัญได้ยากเหลือคือปัญหาหรือประเด็นสำคัญต่างๆ ให้สมาชิกมีแนวโน้มเห็นด้วยกับในที่จะเติมข้อความไปในร่างรัฐธรรมนูญ เรายังฟังไม่ได้ชัด โดยมากก็มักจะไปถึงว่าเพื่อให้ผังเมืองซึ่งเพิ่มมากขึ้น

ให้คนได้มีงานทำ เพิ่งเล็งต่อประโยชน์ ประเทศชาติ อะไรทำนองนั้นปัญหาอันเป็นเหตุผลข้อปลีกย่อย และนอกจากนี้ท่านประธานกรรมาธิการยังได้กล่าวถึงว่า ในการที่ตราไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วก็ต้องไปออกกฎหมายอีก เรื่องนี้ข้าพเจ้าคิดว่าสมาชิกทุกท่านมีความรู้หรือมีความเข้าใจโดยต้องเห็นว่าต้องเป็นเช่นนั้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเราได้ตราไว้ในรัฐธรรมนูญก็ย่อมเป็นการชี้ช่องหรือเป็นแนวโน้มให้รัฐบาลชุดต่อไปให้มีการเวนคืนเพื่อทำแหล่งอุตสาหกรรม การทำแหล่งอุตสาหกรรมนั้น ความจริงก็เป็นส่วนหนึ่ง หรือเรื่องหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมไม่ใช่เป็นเรื่องที่สำคัญ ความจริงในเรื่องประเด็นที่เราจะพูดในวันนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะหยิบประเด็นในหลักการสำคัญมาพูดกันเพื่อจะฟังได้ง่าย

ในประการแรกเกี่ยวกับ การเวนคืนเจตนาก็ดี หรือหลักการเดิม หรือว่าที่เราเคยนิยมมา แต่ที่แล้วมานั้นเรามักจะเวนคืนเพื่อเป็นของรัฐ เพื่อใช้ในทางความปลอดภัย เพื่อใช้ในทางสาธารณูปการ หรือทว่าๆ ไป และที่ต้นนั้นเป็น

LIRT

ของรัฐ เป็นต้นว่าทำถนน ทางรถไฟ
ท่าเรือ อะไรอย่างนี้ ทุนเมื่อเรามาใช้
ในรัฐธรรมนูนี้เป็นเรื่องใหม่ เวเนซัน
เพื่อแหล่งอุตสาหกรรมเป็นเรื่องใหม่ที่
สมาชิกสภา จะต้องฟังเสียงพิจารณาโดย
รอบคอบ เพราะถ้าผ่านไปแล้วก็เป็นที่
น่าเสียตายเป็นปัญหาขึ้นต่อไปก็หมายความว่า
ในการเวนคืนเพื่อรัฐบังคับซื้อที่ดิน มาทำ
แหล่งอุตสาหกรรม ในทางปฏิบัติทำ
อย่างไร สมาชิกบางท่านก็ได้พูดกันมา
บ้างแล้ว ว่าในทางปฏิบัตินั้นอาจจะทำ
ได้ลำบาก ในการที่จะเอาคนมาอยู่ใน
ท้องที่ จะหานักอุตสาหกรรมมาลงทุนต่าง ๆ
บางคนเขาอาจจะไม่เห็นด้วย เพราะใน
การตั้งโรงงานนั้น มีปัจจัยหลายประการ
เป็นต้นว่าใกล้แหล่งวัตถุดิบ ใกล้ตลาด
หรือว่าคิดในแง่ที่ว่าต้นทุนค่า นี้เป็น
เรื่องสำคัญ เพราะปัญหามากมาย อีก
ประเด็นหนึ่งหมายความว่า เมื่อรัฐซื้อที่
ดินมาแล้ว ที่ดินเป็นของรัฐ แล้วรัฐจะ
ขายหรือให้นักอุตสาหกรรมเช่า หรือให้เช่า
การกระทำเช่นนั้นเป็นการ ชอบด้วยเหตุ
ผลหรือไม่ มีสิทธิที่จะทำได้หรือไม่ หรือ
มีสิทธิที่จะทำได้เป็นการ ชอบด้วยเหตุผล
หรือไม่ ในเมื่อเราบังคับซื้อเข้ามา ทำ

ให้ราษฎรต้องเดือดร้อน ความจริงตั้ง
แหล่งอุตสาหกรรม ความจริงไม่ชัดของ
ตั้งได้ อาจจะเป็นผลดี แต่เราควรจะต้อง
ที่ดิน แทนที่ตองบังคับซื้อที่ดินจากราษ
ฏร ราษฎรได้รับความลำบาก และ
นอกจากนี้ ขณะนี้เราก็มแหล่งอุตสาหกรรม
กรรมอยู่แล้ว กฎหมายว่าด้วยการอุตสาหกรรม
กำหนดเขตอุตสาหกรรมก็มีอยู่
แล้ว เช่นแถวพระโขนง พระประแดง
คลองรังสิต แถวบางปู แล้วก็มีอีกหลาย
แห่ง มีอยู่แล้ว เมื่อกำหนดเขตก็หมาย
ความว่าถนนเป็นเขตอุตสาหกรรม ไม่ใช่
เขตที่อยู่อาศัยของประชาชน ทั้งนี้เพื่อ
ให้นักอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไปคัดเลือกเอา
เอง ว่าตัวควรจะไปตั้งโรงงานที่ไหนซึ่ง
จะเป็นประโยชน์ในการอุตสาหกรรมของ
ตัวเอง นี้เราก็กทำอยู่แล้ว

ปัญหาต่อไป ในเรื่องการทำให้
ประเทศเป็นประเทศอุตสาหกรรมต่าง ๆ
นั้น ความจริงก็มีเหตุผล มีวิธีการทำ
ได้หลายอย่าง หรือระบบ Centraliza-
tion นั้นไม่จำเป็นต้องมีแหล่งอุตสาหกรรม
เสมอไป แหล่งอุตสาหกรรมจริง
ส่วนหนึ่ง และใน ขณะนี้เราก็มอยู่แล้ว
อุตสาหกรรมทั่วทุกหน ทุกแห่ง มีทุนมาก
มาย

ปัญหาต่อไป ท่านเคยดูกันแล้วกัน
ว่า การลงทุนอุตสาหกรรมมาก ๆ นั้น
จะเป็นอย่างไร ในการที่เราทำผลิตภัณฑ์
ขึ้นมาเพื่อประชาชน แล้วแล้วขายไปสู่
ตลาดต่างประเทศ ทำได้ไหม คุณภาพ
ของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ความต้องการ
ภายในประเทศเหลือเพื่อทำอะไร ทุก
สิ่งทุกอย่างมีจุด มีขอบเขต ไม่ใช่ทำโดย
กว้างขวางเกินไป

อีกปัญหาหนึ่งในแง่ที่ว่า การ
พัฒนาอุตสาหกรรมนั้น ในการส่งเสริม
อุตสาหกรรมนั้น จุดใหญ่คืออะไร เรา
พิจารณาปัญหาสถานการณ์ ในปัจจุบัน
หรือเหตุสิ่งแวดล้อมที่เราเห็นอยู่กับตา
ขณะนี้ เป็นเรื่องแหล่งอุตสาหกรรมหรือ
ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ใช่ ถ้าเราไปทำแหล่ง
อุตสาหกรรมขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าอุตสาหกรรม
ที่เป็นอยู่ขณะนี้ไม่มีเจริญหรือเจริญ
ได้ช้า คือเราไม่รู้จุดของมัน จุดของมัน
คืออะไร เราย่อมรู้อยู่แล้วว่ามีปัจจัย
หลายประการ เป็นต้นว่าทุน ก็มีเงินทุน
ส่งเสริมเรื่องทุน เรื่องเครื่องจักร เรื่อง
วัสดุ raw material เป็นปัญหาใหญ่ มี
โรงงานอุตสาหกรรมต้องส่งวัตถุดิบจาก
ต่างประเทศ โดยที่เราไม่ได้พยายามที่
จะสร้างสรรขาค้นวัตถุดิบภายในประเทศ

ขึ้นมา นอกจากนั้นเรื่องวิชาการเทคนิค
เราค่อนข้างมาก เราล่าหลังเหลือเกิน ยังไม่
ทำอะไรขึ้นเลยให้เป็นลำดับเป็นขั้น ปัญหา
สิ่งอื่น ๆ ที่อำนวยความสะดวก น้ำ
ประปา ไฟฟ้า ถนนหนทาง เครื่อง
โทรศัพท์ ขณะนี้เป็นอย่างไร ทำ
พระนคร ธนบุรี ให้ดีเสียก่อน แล้วค่อย
ไปว่าแหล่งอุตสาหกรรมเข้าไป ปัญหา
ต่าง ๆ เหล่านี้ ข้าพเจ้าคิดว่าสถานี่น่าจะ
จะพิจารณาได้ ว่าเราควรจะเติมข้อความ
ไปอย่างทีกรรมวิธีการเสนอเพิ่มเติมหรือ
ไม่ หรือเป็นไปตามร่างเดิม ข้าพเจ้า
คิดว่าควรจะให้เป็นไปตามร่างเดิม

นายชำนาญ ยุวบูรณ์ : กระผม
ใคร่ขอเรียนอภิปรายในข้อที่ว่า การจัด
การเวนคืนเพื่อประโยชน์อุตสาหกรรม
นั้น มีฝ่ายใดที่ได้ประโยชน์และฝ่ายใด
ที่เสียประโยชน์บ้างตามกฎหมาย เป็นที่
รับรู้กันทั่วไปก็คือว่า เราทำเพื่อประ-
โยชน์ของอุตสาหกรรม แต่คนที่ถูกตัด
สิทธิ์ก็คือประชาชน ปัญหาที่มีอยู่ว่า
อุตสาหกรรมมีความสำคัญเพียงพอกี่
เราจะสนับสนุนแล้วตัดสิทธิ์ประชาชน
หรือไม่ ในระยะนี้เราได้มีกฎหมายใน
การส่งเสริมอุตสาหกรรมมาก แต่ว่าเรา
ไม่ได้มีการส่งเสริมกิจกรรมที่เพียงพอ

กระทบอยากจะเรียนให้ทราบว่า กลไกกรรม
 ที่เข็ญอยู่ในขณะนั้น เราเป็นกลไกกรรมที่
 เรียกว่าเฉพาะที่เจ้าของรายย่อย ในการ
 ที่กลไกกรรมที่เจ้าของรายย่อยเช่นนี้ ก็ไม่
 สามารถที่จะ พัฒนากลไกกรรมให้เจริญก้าวหน้า
 ไปได้ เพราะเหตุว่าไม่สามารถจะใช้
 เครื่องมือสมัยใหม่ได้ ไม่สามารถที่จะ
 ดำเนินการในหลักวิชาโดยที่มีอุตสาหกรรม
 ที่กว้างขวางเพียงพอ เมื่อกลไกกรรม
 ไม่เจริญเพียงพอแล้ว การส่งเสริม
 อุตสาหกรรมเท่าที่เป็นอยู่แล้ว และข้อ
 เท็จจริงที่ประจักษ์มา เราจะเห็นว่า เรา
 ไม่มีวัตถุดิบที่จะบ่อน อุตสาหกรรมเพียง
 พอ เราจึงได้เกิดมีการที่เรียกว่า เรา
 พยายามส่ง พยายามผลิตสินค้าอุตสาหกรรม
 โดยส่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ
 แทนที่จะเป็นผลดีกับรัฐ กลับทำให้ภาษี
 อากรที่รัฐจะได้มาลดน้อยลงไปอีก ซึ่ง
 เป็นไปอยู่ในขณะนั้น เมื่อก่อน กระทบได้
 ฟังการอภิปรายของท่าน สมาชิกผู้หนึ่ง
 อ้างถึงประเทศไต้หวันและประเทศอื่น ๆ
 ในเรื่องว่าอุตสาหกรรมนั้นเขากระทำกัน
 กระจัดกระจาย กระทบรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับ
 รับกันว่า อุตสาหกรรมนั้นจะเจริญได้
 ต้องตามหลังกลไกกรรม ประเทศต่าง ๆ
 ที่เจริญในยุโรปหรือในอเมริกา ก็มาจาก

กลไกกรรมก่อน ในไต้หวันนั้น ท่านจะ
 เห็นว่าประเทศไต้หวันนั้น ถ้าเราอ่านว่า
 ภายใน ๑๗-๑๘ ปีนั้นเขาเริ่มอุตสาหกรรม
 ในทางเขามีสมาคมที่เรียกว่า Farmer
 Association หรือมีสมาคมที่เรียกว่า
 Irrigation Association ทั้งสองนี้เมื่อ
 เขาแข็งแรงแล้ว เขาจึงได้เปลี่ยนมาเป็น
 อุตสาหกรรม ในไต้หวันนั้นกระทบอยาก
 จะขอเรียนง่าย ๆ ว่า ที่เขาเป็นประเทศ
 อุตสาหกรรมที่เจริญได้ ในขณะนั้นก็คือว่า
 ในด้านการชลประทาน ชลประทานใน
 ไต้หวันทั้งหมดนั้นไม่ได้ดำเนินการโดย
 รัฐ แม่นจะใหญ่เท่ากับชลประทานที่
 เชื้อนภูมิพล ดำเนินการโดย Private
 Association, Farmer Association ที่
 เราพยายามมาตั้งในเมืองไทยเรา ที่เรียก
 ว่าสมาคมชาวนานั่น เขาแข็งแรง ถ้า
 ท่านไปไต้หวันแล้ว ไปเห็นแล้วว่าสมา
 คมนั้นใหญ่กว่าอำเภอของ ไต้หวัน ราว ๆ
 เกือบสิบเท่าคนก็มากกว่า เพราะเหตุว่า
 สมาคมปกครองกันเอง เพราะฉะนั้น
 เมื่อเราเอง อยากจะส่งเสริมอุตสาหกรรม
 แล้ว ถ้ากลไกกรรมเราไม่ดีแล้ว เราจะมี
 อุตสาหกรรมดีไม่ได้ แล้วกระทบนี้กว่า
 บางท่านอาจจะนึกเพื่อฝันว่าเราอยากจะมี
 อุตสาหกรรมใหญ่ อย่างประเทศอื่นเขา

การที่จะทำให้อุตสาหกรรมใหญ่นั้น หลักใหญ่ ๆ เราคำนึงสองอย่าง ประการหนึ่ง ทุน เรามีไหม อีกประการหนึ่ง ความรู้ใน technology หรือ expert เรามีเพียงพอไหม การสร้างอุตสาหกรรมมาต้องแข่งขันกับประเทศอื่นเขา กระผมรู้สึกว่ามีเมืองไทยเราที่ ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องในที่นี้เราได้เห็นแล้ว มีประเทศเล็ก ๆ ในยุโรปอย่าง เดนมาร์ก อยู่ในประเทศใน Scandinavia อย่างในประเทศเนเธอร์แลนด์ นั้นเขาเจริญทางกิจกรรม อุตสาหกรรมใหญ่ตามมา เราต้องสามารถ เพราะเหตุว่าประเทศที่จะอยู่นั้นไม่ว่าประเทศ หรือว่าระหว่างประเทศต้องพึ่งพาอาศัยกัน ต้องมีวัตถุดิบต้องมีที่ทำวัตถุดิบไปสู่ผู้บริโภค อย่างได้วันนี้ ท่านจะเห็นว่า เป็นข้อที่สนับสนุนว่าเราไม่ควร จะเพิ่มเวเนซุเอลาเพื่อการผลิต อุตสาหกรรม เพราะเหตุใด ได้วันนี้ ท่านไปอย่าง ที่ท่าน สมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องออกว่า มีเรื่องอุตสาหกรรมการจัดกระจายทั่ว ประเทศ เป็นความจริง อย่างที่ ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องว่า แต่ไม่ใช่เพราะภูมิประเทศเขาเป็นเขา หรืออยู่ทะเล เป็นเพราะว่าเขาพยายามเอาอุตสาหกรรมนั้นไปใกล้กับกิจกรรม ถ้าเราเอาอุตสาหกรรม

กรรมมาเวเนซุเอลา ในแผ่นดิน ที่ใกล้อย่างกรุงเทพฯ ชนิดนั้นในทางเศรษฐกิจแล้ว เราจะต้องมีการขนส่ง ขนส่งเอาอุตสาหกรรมนั้นเข้ามา เพราะอุตสาหกรรมนี้ไม่ใช่ว่าเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ต้องมีอุตสาหกรรมขนาดเล็กก่อน ขนาดกลางก่อน แล้วจึงจะมาถึงขนาดใหญ่ เพราะฉะนั้น ถ้าเราส่งเสริมกิจกรรม ให้ดีแล้ว กระผมยังเสียตายเป็นเราเองมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนมา แต่เราไม่ได้ส่งเสริมในทางกิจกรรมให้พอ เช่นนี้ การมาลงทุน ชาวต่างประเทศ จึงไม่มีวัตถุดิบที่เพียงพอ หรือว่าเราจะเห็นว่าการ กิจกรรมที่ดำเนิน การนั้น ต้องล้มลุกคลุกคลาน เพราะเหตุว่ากำลังของกิจกรรม เมื่อแรกเป็นรายย่อยเข้า แต่ก็ไม่สามารถมีกำลังที่จะต่อต้านผู้ซื้อได้ แต่ว่าถ้าสามารถที่จะรวมกำลัง พวกกิจกรรมให้ มีกำลังพอสมควร การต่อรองราคาโดยกำลังเสมอกันก็จะมีขึ้น กระผมมีความเห็นว่า ถ้าเผื่อว่าเราเองมาส่งเสริมอุตสาหกรรมซึ่งเราก็ดูแล้วว่า กิจกรรมนั้นเป็นของชาวชนบทอยู่ราว ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศแล้ว ๒๐ เปอร์เซ็นต์ อยู่ในเมือง แล้วส่วนใหญ่ก็เป็นชาวต่าง ๆ ทั่วด้วย แต่ว่าเรากลับส่งเสริม

LIRT

กำลัง ของคน ที่จะ เป็น คน จัก ซ้อม มาก ว่า คน ที่ผลิต กระผม รู้สึกว่า จะ ทำ ให้ การ พัฒนา ประเทศ ของ เรา ที่ มุ่งหวัง ไว้ จะ เป็น ไป ไม่ ได้ แต่ ว่า การ ที่ จะ ส่ง เสริม กสิกรรม ให้ แข็งแรง ขึ้น กระผม นี้ ก็ ว่า ไม่ ยาก จะ อภิปราย ใน ที่ นี้ กระผม รู้สึก ว่า ถ้า เรา จะ ตัด คำ ว่า จัด การ เวน คั้น เพื่อ การ อุตสาหกรรม คง ตาม ร่าง เติม กระผม ว่า นอก จาก จะ ไม่ เป็น การ ที่ ส่ง เสริม อีก ด้าน หนึ่ง ให้ มี กำลัง มาก จน เกิน คิว ไป แล้ว เรา ก็ จะ ไม่ เป็น การ รอน สติ ธิ ของ ประชาชน ที่ ว่า คน ที่ มี ทุน มาก แล้ว ก็ สามารถ ที่ จะ ได้ ช่วย เหลือ จาก รัฐบาล ด้วย

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมมาธิการพิจารณา ร่าง รัฐธรรมนูญ) : การ อภิปราย ยัง ดำเนิน ไป ก็ ยังมี ปัญหา เกี่ยว กับ ว่า การ ที่ กรรมมาธิการ เติม “เพื่อ ประโยชน์ แก่ การ จัด แหล่ง อุตสาหกรรม” นี้ เป็น ไป ใน ทาง ส่ง เสริม นาย ทุน หรือ ไม่ หนี้ ไม่ พัน ทุก ที่ พุ่ ต กั น ไป พุ่ ต กั น มาก ก็ เป็น เรื่อง ส่ง เสริม นาย ทุน ข้าง เจ้า ขอย อีก ที่ ใน นาม กรรมมาธิการ ไม่ ใช ส่วน ทั่ว ใคร จะ ขอ กราบ เรียน ท่าน ประธาน ว่า ข้อ ติ ของ ท่าน สมาชิก ผู้ มี เกียรติ ซึ่ง อภิปราย ก่อน หน้า ท่าน สมาชิก คน สุก ห้าย สอง คน ขอ ประทาน โทษ

เพื่อให้ แน่ ชัด ของ ท่าน อธิบดี ต่อ ยก การ เป็น ข้อ ถูก ต้อง ใน ข้อ กฎหมาย อย่าง ยิง ข้อ ถูก ต้อง นั้น ก็ ว่า การ สาธารณูปโภค ที่ เขียน ไว้ นั้น ไม่ คลุม ถึง การ จัด แหล่ง อุตสาหกรรม และ เป็น การ ถูก ต้อง อย่าง ยิง ว่า แม้ จะมี ไว้ ว่า “เพื่อ ประโยชน์ แก่ การ จัด แหล่ง อุตสาหกรรม” ถึง ทาง ปฏิบัติ จริง เวลา รัฐบาล ต้องการ เวน คั้น อะไร ก็ อยู่ ใน ความ ควบคุม ของ สภา อีก ชั้น หนึ่ง สภา จะ ยอม ก็ ได้ ไม่ ยอม ก็ ได้ นั้น ถูก ต้อง อย่าง ยิง ข้อ ที่ ข้าง เจ้า ติ ว่า ถูก ต้อง อย่าง ยิง ก็ มี เหมือน กัน ว่า ถ้า ปราศ จาก ประโยค ที่ ว่า “หรือ เพื่อ ประโยชน์ แก่ การ จัด แหล่ง อุตสาหกรรม” แล้ว การ เวน คั้น ที่ ดิน มา เพื่อ จัด แหล่ง อุตสาหกรรม จะ กระทำ ไม่ ได้ เลย ก็ มี ปัญหา ว่า เรา นี้ ทุกคน รัก ชาติ นี้ ก็ ถึง ประเทศ ชาติ นี้ ก็ ถึง เศรษฐกิจ ของ ชาติ นี้ ก็ ถึง คน ของ ชาติ ทุกคน เหมือน กัน หมด มี ปัญหา ว่า เรา จะ ปิด ประตู หรือ เรา จะ เปิด ประตู ไว้ ให้ มี การ เวน คั้น เพื่อ จัด แหล่ง อุตสาหกรรม ได้ เรา จะ ต้อง ตัด สิ้น ใจ อะไร อย่าง ไ้ อย่าง หนึ่ง ท่าน ท่าน สมาชิก ที่ อภิปราย ให้ คั้น สู้ ร่าง เติม นั้น ท่าน ประสงค์ ปิด ประตู โดย เต็ด ชาติ ทำ ไม่ ได้ ทาง กรรมมา

ริการก็ได้ชี้แจงว่า ที่ใส่ไว้เพียงเปิดประตูให้ทำได้ แต่จะทำสำเร็จหรือไม่สำเร็จขึ้นอยู่กับสภาพทั้งสอง ที่จะเป็นผู้วินิจฉัยในภายหน้า ท่านมีข้อสังเกตมากมายหลายประการ ซึ่งกรมราชการได้สลับรับฟังด้วยดีและด้วยความเคารพอย่างยิ่ง แต่รู้สึกว่าจะบางท่านไปปะปนกับการจำกัดเขตอุตสาหกรรมกับการจัดแหล่งอุตสาหกรรม ท่านไปถือเป็นเรื่องเดียวกันหมดกฎหมายที่มีอยู่เวลานี้เป็นเรื่องจำกัดเขตอุตสาหกรรม คือในดินที่เป็นดินที่อยู่คนพาณิชย์แล้ว ไม่ให้มีโรงงานอุตสาหกรรม เพราะฉะนั้นโรงงานอุตสาหกรรมจึงออกไปอยู่เลยสะพานจรเข้อะไรไปทางปากน้ำโน่น เลยจะไปทางนครปฐม อะไรไปโน่นไม่มาอยู่ทางบ้านคนที่อยู่อาศัยกัน นั่นเป็นการจำกัดเขต หาใช่เขตแหล่งอุตสาหกรรมในความหมายของกรมวิชาการไม่ การจัดแหล่งอุตสาหกรรมหมายความว่า Zoning ของประธานาธิบดีที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ หมายความว่าชี้แจงไป อุตสาหกรรมจะต้องอยู่ในไหน เมื่ออยู่ในวงนี้ได้แล้วก็เป็นการควบคุมที่การสาธารณูปการ อย่างอื่น รวมถึงการตัดถนนหนทาง การบ่อนไฟฟ้า

น้ำ โทรศัพท์ และความสะดวกประการอื่น รัฐยอมทำได้โดยประหยัด ไปสู่แหล่งอุตสาหกรรมนั้น ท่านนึกว่าการทำเช่นนั้นในขณะนั้นดีสุดคล้าย ๆ กับว่าเป็นประโยชน์กับคนต่างต่างมากจริง แล้วก็เลยหวาดกลัวไปว่าเป็นประโยชน์กับคนต่างต่างมากกว่าคนไทย แต่ทำไมท่านไม่คิดถึงคนไทย ที่เขาอยากทำอุตสาหกรรมก็มี แต่เขาทำไม่ได้ เขาต้องไปกระจัดกระจายอยู่ทั่วทุกทิศ ทุกทางเพียงแต่ว่าจำกัดเขตเข้ามาในเขตคนอยู่ไม่ได้เท่านั้น แต่ถ้าได้จัดให้ Zoning คือให้รวมหมู่กันแล้ว ความเจริญแก่อุตสาหกรรมย่อมมีมากกว่า พวกกรรมกรย่อมอยู่เป็นหลักเป็นแหล่งเป็นถิ่นเป็นฐาน เป็นที่มีโรงเรียน ให้ลูกกรรมกรเรียน ได้ มีโรงพยาบาลรักษากรรมกรได้อะไรเหล่านั้น ไม่ต้องไปเที่ยวอยู่กระจัดกระจายนี้ในทรรณะกรมวิชาการมีอยู่อย่างนี้ เปิดช่องให้กระทำได้ ไม่ใช่บังคับว่าต้องกระทำ โปรดทราบด้วย ถ้าเปิดประตูทำไม่ได้เลย ถ้าเปิดประตูอาจทำได้ภายใต้ความควบคุมสภา ขอให้สมาชิกเลือกตั้งว่าอย่างไรเห็นดีด้วยกัน โปรดอย่าเห็นว่ารัฐบาลขณะนี้เพิ่งตั้งแล้ว พอรัฐธรรมนูญ

LIRT

บุญออกก็จะออกกฎหมายเวนคืนเป็นการใหญ่ เรื่องไม่ใช่อย่างนั้น เรื่องว่าเพราะรัฐธรรมนูญเดิมทำไม่ได้ ก็ต้องการให้ทำได้ ที่ท่านสมาชิกผู้มีความเห็นหนึ่งข้องใจว่าทำไมข้าพเจ้าจึงได้มาอภิปรายว่ารับรองว่ารัฐบาลไม่ได้กักตุนกรรมสิทธิ์เลย นี่คล้าย ๆ กับว่าข้าพเจ้ากินปูรื้อนท้องอะไร ก็ใคร่ขอกราบเรียนท่านประธานสภาว่า โปรดดูรายงานการประชุมวันก่อน มีท่านสมาชิกผู้มีความเห็นหนึ่งอภิปราย อาจจะไม่ได้ตั้งใจอาจจะเผลอเรือ ท่านใช้คำว่า กรรมสิทธิ์เดิมมานี้เพื่อประโยชน์รัฐบาล จึงได้กล่าวว่รัฐบาลไม่ได้มากตุนเลย

พลโท อัมพร จินตกานนท์ (กรรมสิทธิ์ พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) : ข้าพเจ้าทราบดีว่าปัญหาที่เราได้พูดกันในวันนี้ มีสมาชิกร่างรัฐธรรมนูญอีกหลาย ท่าน ต้องการที่จะ อภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็นอันเป็นอิสระของท่าน ในการที่จะให้รัฐธรรมนูญฉบับที่เรากำลังพิจารณานี้ออกไปเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน เพื่อประโยชน์แก่รัฐ เฉพาะอย่างยิ่งเพื่อแก่ประชาชนคนไทย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้ละเว้นที่จะไม่แถลงตอบท่าน

กรรมสิทธิ์ผู้ที่ได้นั่งลงไปเมื่อตะกั้น และท่านได้กล่าวถึงข้ออภิปรายของข้าพเจ้า บัดนี้ข้าพเจ้าจะขอโอกาสแก่ปัญหาที่ท่านได้กล่าวถึงข้าพเจ้าในตอนแรก ท่านอ้างถึงไต้หวัน ความเจริญอุตสาหกรรมมีมากมาย โรงงานอุตสาหกรรมกระจุกกระจายกันอยู่ และท่านสมาชิกผู้มีความเห็นหนึ่งก็อธิบายถึงว่าอุตสาหกรรมของไต้หวันกำเนิดขึ้นอย่างไร และเป็นมาอย่างไร ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ท่านบอกว่าที่ดินของไต้หวันเขามีมากมาย แห่ส่งอุตสาหกรรมเขาจะไปที่ไหนก็ได้ ท่านลืมเรื่องภูมิศาสตร์ เกาะไต้หวันเล็กนิดเดียวประเทศไทยใหญ่กว่า ใหญ่โตมโหฬารที่ดินจึงมีอยู่เป็นอันมาก มากกว่าไต้หวันหลายร้อยเท่าหรือหลายสิบลเท่า เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ขอให้ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ท่านทั้งหลายคงรู้เรื่องภูมิศาสตร์ได้พิจารณาคูด้วย อีกประการหนึ่งไหน ๆ เราจะพูดถึงไต้หวันก็พูดเสียให้หมดประเด็น ไต้หวัน สมมติว่าเขาส่งเสริมอุตสาหกรรม เขาจัดแหล่งอุตสาหกรรมขึ้น เขาทำอะไรขึ้น เพื่อการอุตสาหกรรมที่เขาขยายใหญ่โต ใครครับเป็นคนลงทุน คนไต้หวันหรือคน

เงิน ผู้ทำก็คือคนไต้หวันหรือคนจีนไต้หวัน ผลประโยชน์ก็ได้กับคนของเขา เป็นส่วนใหญ่ ไม่มีทุนหรือไม่มีผลกำไร ส่งกลับออกไปต่างประเทศ เพราะฉะนั้นขอท่านทั้งหลายได้โปรดพิจารณา เรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมของไต้หวันคือการส่งเสริม อุตสาหกรรมของ ประเทศไทย ที่มีพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พื่อชักชวนให้คนต่างเข้ามาลงทุน บัณฑิตโรงงานของคนต่างคำวหรือของคนไทย ตามแต่ มีอยู่เกือบรอบเกือบทั่วประเทศ คนนั่งรอไปทางรังสิต ท่านก็จะเห็นโรงงานทางรังสิตมีเป็นอันมาก และที่รังสิตนั้นเอง กระทรวงอุตสาหกรรมที่ซื้อที่ดินไว้เป็นจำนวนมากหลายพันไร่ หรือประมาณสองพันไร่อะไรครับ ข้าพเจ้าไม่ได้ถนัด เป็นเงินหลายล้านบาท เป็นแหล่งอุตสาหกรรม แต่พวกนักอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมไม่ไปทำที่นั่นทั้งหมด ก็เพราะเหตุที่ว่าที่ลุ่ม เป็นที่น้ำท่วม จะต้องถมที่ เขาจะต้องลงทุนอีกมาก ข้าไปแสวงหาที่ดินแห่งอื่น เช่น แถวประแดง บ่อมพระจุลฯ อะไรต่างๆ ท่านสะดวก อย่างที่ท่านสมาชิกคนก่อนได้อธิบายไปแล้ว การขนส่งสะดวก

น้ำประปา ไฟฟ้า ถนนไปเองครับ เพราะว่าความเจริญไปที่ไหน บ้านเมืองก็ต้องพัฒนา และจะต้องทำสาธารณูปโภคไปให้ อุตสาหกรรมเองเขาก็มีทุนพอที่จะสร้างไฟฟ้า ประปาเข้าไปในโรงงานของเขา

อีกประการหนึ่ง ถ้าท่านไปตั้งแหล่งอุตสาหกรรมขึ้น โดยรัฐธรรมนุญฉบับนี้ละครับ ที่จะออกไปตามกรมการเคมเข้ามาแล้วไปบังคับอุตสาหกรรมว่าต้องอยู่ในแหล่งนั้นะ จะไปที่อื่นไม่ได้ จบกันครับ ใครเขาก็ไม่มา เพราะว่ากระผมอภิปรายในคราวก่อนแล้วว่า โรงงานอุตสาหกรรมเหมือนอย่างที่ท่านสมาชิกกล่าวเมื่อกัน คือเขาต้องอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบเพื่อประโยชน์ในการที่จะทุนรายจ่ายในการขนวัตถุดิบมาสู่โรงงาน และลำเลียงวัตถุดิบสำเร็จรูปที่ผลิตไปแล้วออกไปสู่ตลาด กระผมชักตัวอย่างว่าถ้าจัดแหล่ง อุตสาหกรรม และบอก โรงงานทำปอ โรงงานทอกระสอบต้องไปอยู่ทางภาคใต้ แต่ว่าวัตถุดิบคือปอนั้นปลูกทางภาคอีสาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วเราจะทำอย่างไรครับ เกิดไปบอกแหล่ง อุตสาหกรรม ทำอย่างนั้น อย่างนั้น

LIRT

อย่างที่ท่านสมาชิกอภิปรายมา และก็
 นายทุนเขาจะทำอย่างไร ผู้เป็นอุตสาหกรรม
 กรก็คง เห็น ว่ากระผมเห็นจะต้องกิน
 แอสไฟรินอีกสัก ๒ บีบแน่ครับ แล้ว
 ก็เห็นสมควรที่จะเกิดจัดแหล่งอุตสาหกรรมขึ้น
 แล้ว บอกโรงงานทำยางต้องไปอยู่ภาค
 เหนือ แต่แหล่งผลิตยางอยู่ทางภาคใต้
 ทำไม่ไม่ให้เสรีเขาละครับ ก็เราจะส่งเสริม
 อุตสาหกรรมก็ควรจะให้เสรีภาพของ
 เขาบ้าง นี่พูดถึงในค้ำอุตสาหกรรม
 กระผมจะสนับสนุนท่าน กระผมจะสนับสนุน
 ท่านกรรมาธิการ ควรจะให้เสรีภาพ
 เขาในการที่เขาทำอุตสาหกรรมให้เหมาะสม
 สมกับท้องที่ ให้เหมาะสมกับการผลิต
 แต่อย่าลืม กระผมขอสนับสนุนท่านสมาชิก
 ที่อภิปรายว่าอุตสาหกรรมนี้ต้องคาม
 หลังเกษตรกรรม กระผมขอชวนไปอย่าง
 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนอีกท่าน
 สมาชิกสภานี้ทราบที่อยู่แล้ว เพราะพระ
 ราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ได้ผ่านสภา
 นี้ไป ผู้ที่มาส่งเสริมการลงทุนนั้นแม้จะ
 เป็นคนต่างดาว ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้
 เป็นเวลา ๕ ปี เรียกว่า tax holiday
 รัฐบาลไปเท่าไรครับ ในเรื่องภาษีเงินได้
 แต่เราอาจจะเอาใจคนต่างดาว คนต่าง-

ประเทศเราก็ให้เขา ผลกำไรที่ได้ก็
 กลับไปต่างประเทศได้ โดยไม่มีข้อจำกัด
 ในเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
 เอาไปเท่าไรก็ได้ แต่ว่ากอบโก
 ทรัพย์สินเอาไปเท่าไรก็ได้ ซึ่งเป็น
 ปัญหาอยู่แล้ว มีอุตสาหกรรมหลายอย่าง
 ที่กอบโกยเงินออกไปนอกประเทศ เมื่อ
 เร็ว ๆ นี้ก็เป็นเรื่องเกรียวกราวกันออก
 ในหน้าหนังสือพิมพ์ กระผมก็
 อยากจะเอามากล่าวในสภานี้ เพราะว่า
 เป็นการ กล่าวถึงบุคคลอื่นเขาข้างหลัง
 กระผมไม่อยากจะนำมาพูด แต่เข้าใจ
 ท่านสมาชิกสภาว่ารัฐธรรมนูญคงจะเอา
 หนังสือพิมพ์กันแล้วก็ทราบแล้ว จนรัฐ
 บาลท่านนายกรัฐมนตรีต้องเข้าไปแก้ใ
 ฉนั้นเป็นอย่างไรรึครับ เพราะว่าเขาได้
 tax holiday ได้สิทธิต่าง ๆ ในการที่
 คนต่างดาวมาลงทุน นอกจากนั้นวัตถุประสงค์
 ด้ยซึ่งไม่มีในต่างประเทศ เขาส่งเสริม
 เข้ามาเพื่อแปลงเป็นวัตถุประสงค์สำเร็จรูป
 ไม่ ต้องเสียภาษีอากรขาเข้า หรือได้ลดภาษี
 อากรได้ กระผมชักตัวอย่าง เช่นอย่าง
 ผงชูรส ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นมา
 แล้ว เขาขออนุญาตส่งกลุ่มตามิค แอซิด
 ก็คือจะมาทำผงชูรส เพียงแต่ใส่โซดาแอส

เข้าไปก็สำเร็จเป็นผงชูรสมาทันที แต่ว่า
วัตถุดิบที่เขาส่งเข้ามาเนี่ย เกือบ ๕๐
เปอร์เซ็นต์ สำเร็จรูปแล้วก็ไม่ต้องเสีย
ภาษีขาเข้า หรือได้ลดภาษีขาเข้า ใส่
โซดาแอสเข้าไปเป็นผงชูรสออกมาขาย
เราจับประทานกันปนกับอาหารนี้ที่บ้าน
ทั่วเมือง นี่แหละครับความได้เปรียบ
เสียเปรียบ ของอุตสาหกรรมนี้ ขอให้
พิจารณาให้ลึกซึ้ง ไม่เหมือนกับ
เกษตรกรที่แก้ทำด้วย ความซื่อสัตย์
ช่วยนำพำนักำแรงของแกเอง แต่
ถ้าเมื่อไหร่ผมถูกห้าม หรือ ทำนองว่าอย่า
ทำเรื่องเกษตรกรรมเลย ผมก็จะไม่
พูดต่อไป ที่นี้เรารู้แล้วนะครับว่าพระ-
ราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน เพื่อ กิจการ
อุตสาหกรรมนั้น ในตอนแรกก็เป็นการ
ดึงดูดทุนต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย
กับกันถึงเวลาแล้ว อิมพัลส์แล้ว เรายัง
ไม่ไปส่งเสริมอีกหรือ ยิ่งไปกว่านั้น
ปัญหาเรื่องการส่งเสริมการ อุตสาหกรรม
ก็เป็นปัญหาต่อไปว่า เมื่อผลิตแล้วมัน
จะขายไม่ได้ มันการบริโภคในประเทศ หา
ตลาดต่างประเทศส่งไปไม่ได้ ก็เป็น
ปัญหาอยู่ กำลังวุ่นวายกัน เวลานี้มีการ
ประชุมหลายเรื่อง เรื่องกระสอบซึ่งมัน

ประเทศไทยผลิตออกมา ๗๐—๘๐ ล้าน
ใบ แต่เราใช้ในประเทศเพียง ๒๕ ล้าน
ใบ อีก ๔๐ กว่าล้านใบทำอย่างไร
อะไรเหล่านี้กำลังเป็นปัญหาอยู่ นี่ครับ
คือการพัฒนาอุตสาหกรรม เราไม่ดูให้
ละเอียด ไม่พิจารณาให้ลึกซึ้งมันก็เป็น
มีดสองคม กลับเข้ามาบาดมือเราได้ หรือ
มาทำให้เราเกิดอันตรายได้ ที่นี้ท่านพูด
ถึงประเทศอินเดีย กระทบก็อยากจะเรียน
แจ้งว่าในฐานะที่เคยศึกษาและเคยไปอยู่ที่
ประเทศอินเดียมา เมื่อสงครามโลกครั้งที่
๒ พันธมิตรเอาโรงงานอุตสาหกรรม
ไปตั้งในอินเดีย ทั้งการผลิตอาวุธและ
ผลิตเครื่องยุทโธปกรณ์อื่น ๆ เมื่อสงคราม
สงบแล้ว พันธมิตรก็ไม่รื้อโรงงานไป
ก็มอบให้แก่อินเดีย อินเดียยังสามารถ
สร้างรถไฟได้ สร้างเครื่องบินได้
สร้างเครื่องมือไฟฟ้า เครื่องจักรกลอะไร
ได้ทุกอย่าง แต่อินเดียขายไม่ออกครับ
ขายรถไฟก็ไม่ออก เพราะว่าเมื่อสองปี
ที่แล้วนี้เองประเทศอินเดียส่งมีชชันมาที่
ประเทศไทย และมาเจรจาขายรถไฟ
ขายเครื่องจักรไฟฟ้า ขายรถยนต์ แม้
แต่ขายเครื่องบิน เราก็ไม่ซื้อ เพราะไม่
มีใครรู้จักฝีมือ หรือผลผลิต ของ อินเดีย

อินเดียจึงมีอุตสาหกรรมล้นประเทศ แต่เป็นปัญหาในการขาย ในการหาตลาด เพราะว่าตลาดในย่านเอเชีย ญี่ปุ่นเป็นเจ้าของตลาดครองอยู่ ใครจะซื้อรถไฟอินเดีย ถ้ามีรถไฟของญี่ปุ่นมาเป็นคู่แข่งชั้นแม่แต่ของไทยวันเองมาเป็นคู่แข่งชั้นก็ยังสามารถดีกว่าที่จะหาลูกค้าซื้อได้มากกว่าของอินเดีย แม้แต่จักรยานที่อินเดียผลิตได้ แยกอินเดียที่อยู่ในประเทศไทยซื้อใหม่ครับ จักรยานอินเดีย แยกอินเดียก็ไม่ใช่ จักรยานยนต์ที่อินเดียผลิตได้เอามาแสดงที่งานแสดงสินค้า แยกอินเดียเองก็ไม่ใช่ กลับไปใช้ของญี่ปุ่นหรือของต่างประเทศอื่น นี่แหละครับการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยที่ไม่ได้พิจารณาให้รอบคอบ ไม่ได้พิจารณาถึงเรื่องตลาดผลร้ายเกิดแก่เศรษฐกิจของประเทศอินเดีย และเมื่ออินเดียทิ้งหรือว่าละเว้นการเกษตรไปเสีย อุตสาหกรรมของอินเดียล้นตลาดขึ้นมาทำอะไรไม่ได้ อินเดียก็เกิด อุดอยากเพราะ ไม่มีอาหารเพียงพอ เป็นเรื่องที่รู้จักกันทั่วโลกเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ขอให้ท่านได้พิจารณาเรื่องอุตสาหกรรมให้ถี่ครับ เป็นมีตสองคมอยู่ ท่านกรรมการท่านบอกว่าสมาชิก

นี้เข้าใจท่านผิด คือคล้าย ๆ ว่านี่ไม่แพ้เสียที่ว่า ท่านพูดเพื่อคนต่างก้าวหรือเพื่อนายทุน อันนี้กระผมไม่อยากจะแก้อะไรของท่านหรอกครับ ผมว่าความจริงเป็นอย่างนี้ สมาชิกสภาที่มีความรู้สักอย่างนั้น ท่านบอกว่าวรรค ๔ ของร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ นี้ว่า ให้โอนทรัพย์สินที่เวนคืนมาแล้วไปให้กับบุคคลอื่นหรือเอกชนได้ เพื่อประโยชน์อย่างอื่นได้ ท่านบอกว่าความประสงค์ของวรรคนี้ไม่ใช่ เพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรมหรือเป็นวัตถุประสงค์อื่นใด ถึงแม้ว่าจะตัดคำว่า เพื่อแหล่งอุตสาหกรรม ออกไป วรรค ๔ นี้ ยังมีอยู่ มีอยู่หรือไม่ อันนี้ กระผมคิดว่าท่านสมาชิกสภา ควรจะได้พิจารณา กระผมก็ไม่ว่าอะไร เพราะว่ากระผมไม่ได้เป็นผู้สงวนข้อความอันนี้ กระผมก็ประหยัดถ้อยคำ ไม่พูดนอกขอบเขต แต่เมื่อท่านเปิดทางมาเอง ก็ขอให้ได้พิจารณาด้วย เพราะเหตุที่ว่าถ้ารัฐธรรมนูญนี้มีข้อความว่า ให้เวนคืนเพื่อแหล่งอุตสาหกรรมได้แล้ว ท่านว่าจะทำได้หรือไม่ได้ รัฐบาลจะทำหรือไม่ทำอะไรนั้น สภาจะให้ออกหรือไม่ออกก็แล้วแต่ แต่ถ้าหากว่าท่านเห็นว่า

ไม่เป็นหลักที่สำคัญ เป็นเรื่องที่ไม่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะว่าเราพูดกันแล้วว่า เวเนซุเอลาเพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองนั้น ก็เวเนซุเอลาก็ได้ และยังมีข้อความอย่างอื่นว่า เพื่อประโยชน์อย่างอื่นของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ๆ นี้ก็มีประตูเปิดตั้งหลายประตูครับเวลานี้ ไม่ใช่ว่าถ้าสถานที่ไม่ใช่ข้อความวรรคนี้ไปแล้ว อุตสาหกรรมจะไม่เกิด ก็เราใช้รัฐธรรมนูญมาหลายสิบฉบับ ไม่ได้มีเลย แต่แหล่งอุตสาหกรรมเคลื่อนตัวประเทศ จนกระทั่งกรรมเรียนต่อสถานว่า จะล้มแล้ว ทำไมทำไมได้ จะลองมาเปิดใส่ไว้ในทำไม ไม่ได้ปิดประตูเลยครับ เพราะฉะนั้นก็ขอให้พิจารณาว่าทำไมไม่มีก็ทำได้ครับ ไม่ใช่ว่าทำไมไม่ได้เลย ถ้าทำไม่ได้เลย โรงอุตสาหกรรมนี้ไม่มี ของวัตถุ ที่เป็น พยาน หลักฐาน ระงับแค่ สาย ตา ท่าน สมาชิก สภา ร่างรัฐธรรมนูญทุกท่านที่อยู่แล้ว เพราะฉะนั้น กระผมคิดว่าวรรค ๔ ของมาตรา ๒๓ นี้ ก็ควรจะพิจารณา จะว่าเป็นวัตถุพลอยได้ของแหล่งอุตสาหกรรม หรือว่าวัตถุพลอยได้ของผังเมือง ก็พิจารณาดู

ให้ตี อีกอย่างหนึ่งท่านบอกว่าถ้าเราใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ รัฐบาลจะออกกฎหมายหรือไม่ สภาจะอนุมัติกฎหมายหรือไม่ก็ได้ กระผมอยากจะซักตัวอย่างว่า ไม่ใช่ก็ได้ ท่านว่าอย่างนั้นหรือห้ามไม่ให้ทำได้ กระผมอยากจะซักตัวอย่างว่า เจ้าพนักงานรับจดทะเบียนอาวุธปืน ของพวกเราไปแล้ว แล้วบอกได้ไหมห้ามไม่ให้ท่านใช้ปืนยิง ทงทิมทะเบียนอนุญาตเขาแล้ว

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : กระผมได้ฟังคำอภิปรายของท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายไปแล้ว โดยเฉพาะท่าน สมาชิก ส่วนหนึ่งก็เป็นกรรมการในการ ร่าง ด้วย และ ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วย ก็มีการโต้แย้งกันเองในที่ประชุมร่างรัฐธรรมนูญนั้น ตลอดกระทั่งท่านเองท่านก็เป็นทั้งกรรมการร่าง แล้วก็ ไปเป็นกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ก็ยังเกิดขึ้นมา จนที่สุดก็นำเอาข้อขัดแย้งต่าง ๆ มาอภิปรายกันในสภา เพื่อที่จะให้ สภามีมติว่า ควร จะเป็นไปประการใด ความจริงมาตรา ๓๒ นี้ เป็นมาตราสำคัญ ที่สุดเกี่ยวกับ ระบอบ

LIART

ประชาธิปไตย เพราะถ้ามาตรา ๓๒ นี้
 ไม่เป็นไป โดยทำนองธรรมเนียมของ
 หลักประชาธิปไตยแล้ว รัฐธรรมนูญ
 ฉบับนี้ที่ออกไปก็ไม่มี ความหมายอย่างใด
 เพราะว่าท่านสมาชิกจะเห็นได้ว่าใน
 มาตรา ๓๒ เป็นการรับรองสิทธิของบุคคล
 ในทรัพย์สิน ย่อมได้รับความคุ้มครอง
 ขอบเขตและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ ย่อม
 เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดย
 เหตุนี้เองกระผมใคร่อยากจะนำการประ-
 กาศสิทธิของพลเมืองแห่งสาธารณรัฐ
 ฝรั่งเศสว่าเขากำหนดของเขาไว้ว่า อย่างไร
 เขากำหนดเอาไว้ว่า กรรมสิทธิ์เป็น
 สิทธิที่จักละเมิดมิได้ แล้วก็เป็นที่เคารพ
 สักการะ บุคคลใดจะเสียไปซึ่งกรรมสิทธิ์
 ก็เพื่อสาธารณประโยชน์ตามกฎหมาย
 บังคับตามความจำเป็นโดยแท้ แต่ต้อง
 ได้รับค่าทดแทนอย่างยุติธรรมก่อน
 เพราะฉะนั้น กระผมก็พอจะเดาได้ว่าใน
 การร่างรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒ นี้
 กรรมการผู้ร่างก็คงจะได้ นำเอารัฐ-
 ธรรมนูญทุก ๆ ฉบับที่ประเทศไทยได้
 ประกาศใช้มาแล้ว และถูกยกเลิกไปนั้น
 มาเป็นแบบอย่าง ก็เห็นจะเป็นไปได้
 ที่ว่ารัฐธรรมนูญมาตรา ๓๔ ที่ประกาศใช้

พุทธศักราช ๒๔๘๒ นั้น เป็นของที่ถก
 ท้อง เพราะว่า เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ก
 สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญขึ้นเหมือนกัน
 จึงได้นำมาบัญญัติไว้ในร่างของรัฐธรร
 มนูญฉบับนี้ ท่านจะเห็นได้ว่าทั้ง ๆ ที่ไม่ได้
 มีคำว่า “เพื่อประโยชน์แก่การจัดแหล่ง
 อุตสาหกรรม” บัญญัติไว้ในมาตรานี้
 เลย แต่ก็ยังมีถ้อยคำว่า “เพื่อประโยชน์
 อย่างอื่นของรัฐ” อันนี้ผู้ให้ความเห็น
 คำว่า “เพื่อประโยชน์อย่างอื่นของรัฐ”
 เป็นเรื่องครอบจักรวาล รัฐทรงสิทธิใ
 การที่จะออกกฎหมายได้ในทุกกรณี ก็
 หมายความว่า ถ้าไม่ต้องมีเลยซึ่งเพ
 ประโยชน์แก่การจัดแหล่ง อุตสาหกรรม
 ก็อาจจะนำเข้ามาสู่เพื่อประโยชน์อย่างอื่น
 ของรัฐก็ได้ แต่ว่าเมื่อคณะกรรมการ
 พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาแก้ไข
 ถ้อยคำของคณะกรรมการร่างรัฐธรร
 มนูญขึ้นมา ปัญหาที่มีว่า ในการที่มาเพิ่มเติม
 เข้าไปนั้น เป็นการขัดต่อบทบัญญัติใน
 รัฐธรรมนูญมาตราอื่น ๆ หรือไม่ เพราะ
 ว่าก็อยู่ในร่างเต็มนี้เอง ถ้าหากว่าเป็นการ
 ขัดกันกับร่างรัฐธรรมนูญมาตราอื่น ๆ
 แล้ว บทบัญญัติที่คณะกรรมการตี
 ลงไปว่า “เพื่อประโยชน์แก่การจัดแหล่ง
 อุตสาหกรรม” นั้น ก็เป็นอันต้องตัดออก

เพราะเราจจะร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
เป็นหลักการปกครองของประเทศ ให้ชัด
กันในเรื่องมาตราต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้
อันนี้เราจะเห็นได้ว่า ในหลักเศรษฐกิจ
นั้น นโยบายแห่งรัฐได้แสดงไว้ใน
มาตรา ๖๘ กับมาตรา ๖๙ เป็นสอง
กรณีด้วยกัน ในกรณีมาตรา ๖๘ นั้น
นโยบายแห่งรัฐได้แสดงออกไว้ว่า
รัฐพึงส่งเสริมและบำรุง การ ประ กอบ
เกษตรกรกรรมเพื่อเพิ่มพูนผลิตผลทั้งในด้าน
ปริมาณและคุณภาพ ในมาตรา ๖๙ รัฐ
พึงสนับสนุนการค้าและการ ประกอบการ
ผลิตส่วนเอกชน ทั้งใน ด้าน เกษตร กรรม
และอุตสาหกรรม ถ้าเราไต่เปรียบเทียบ
มาตราทั้งสองนี้แล้ว เราจะเห็นได้ว่าใน
เศรษฐกิจของประเทศไทยนั้น รัฐ
ยึดถือการเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงได้
แสดงไว้ในมาตรา ๖๘ ว่า รัฐจะต้อง
ส่งเสริมและบำรุง การเกษตรกรรมเพื่อ
เพิ่มผลิตผลทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
หมายความว่า ต้องบำรุง ตลอด กระทั่ง
ที่ดินที่จะมา ประกอบการเกษตรกรรม
เพื่อให้ได้มาซึ่งทั้งปริมาณและผลิต
คือว่า ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ส่วนในเรื่องด้านการ ประกอบ อุตสาห-
กรรมนั้น รัฐพึงส่งเสริมเฉพาะในเรื่อง
การประกอบการผลิต ก็หมายความว่า
ส่งเสริมในเรื่องการประกอบการผลิตของ
อุตสาหกรรมนั้นมาจัด ในส่วนที่ หาดตลาด
ให้จำหน่าย แต่ว่าไม่ได้หมายความว่าให้
รัฐพึงกระทำไป ในทำนองที่ว่าจะ โอน
หรือเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ของเอกชน
มาประกอบการอุตสาหกรรม แต่จริงละ
คณะกรรมการอาจจะเถียงกระผมได้ว่า
ในมาตรา ๓๒ ที่คณะกรรมการเติมไป
นั้น ไม่ได้กล่าวถึงการเวนคืนอสังหาริม
ทรัพย์ที่ ประกอบการเกษตร กรรมมาเป็น
อุตสาหกรรม แต่ว่าคณะกรรมการคง
จะปฏิเสธไม่ได้ว่า เวนคืนกันไปเวนคืน
กันมา ที่นาต่างๆ ที่ประกอบการเกษตร
กรรมนั้น ท่านออกไปคูชิ จวนจะหมด
กันอยู่แล้ว เวนคืนกันจนกระทั่งที่นาชั้น
๑ ชั้น ๒ อะไรหมดเลย ที่นี้เพิ่มผลิต
ผลที่รัฐบาลได้แสดง นโยบายไว้
ก็จะหดเข้าไปทุกทีๆ เพราะฉะนั้นจะเป็น
ว่าการร่างรัฐธรรมนูญนี้ จะเกิด ข้อขัด
แย้งกันขึ้น ในระหว่างการเวนคืน กับแนว
นโยบายแห่งรัฐ

LIRT

อีกประการหนึ่งซึ่งกระผมใคร่อยาก
จะนำมาเสนอต่อสภานิติบัญญัติ
ว่าในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย
การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.
๒๕๑๐ รัฐบาลได้เสนอเหตุผลต่อสภา
ร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่นิติบัญญัติ ไว้
ตอนหนึ่งว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศ
เกษตรกรรมประชากรของประเทศมี
อาชีพในการเกษตรประมาณร้อยละ ๘๐
และสินค้าการเกษตรเป็นสินค้าขาออกที่
สำคัญนำรายได้เข้าประเทศประมาณร้อย
ละ ๘๐ ของสินค้าขาออกทั้งหมด” นี
หมายความว่า รวมนำสินค้าซึ่งได้มา
จากเกษตรกรรมนั้นด้วย อย่างมาก
ไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นเอง ซึ่ง
อาจถือได้ว่า เศรษฐกิจส่วนรวมของ
ประเทศนั้นขึ้นอยู่กับอาชีพในการเกษตร
เป็นสำคัญเมื่อรัฐบาลเองก็ได้แสดงเหตุ
ผลและได้แสดงตัวเลขมาถึงขนาดนี้แล้ว
ก็เป็นอันยอมรับกันอยู่ในตัวว่า การ
เกษตรกรรมของประเทศไทยนั้นเป็น
แหล่งเศรษฐกิจอันสำคัญที่สุด ส่วนการ
อุตสาหกรรมนั้นเป็นแหล่งที่รองลงไป
จากการเกษตร พาณิชยกรรมก็เป็นแหล่ง

ที่รองลงไปจากการเกษตร เพราะฉะนั้น
ในหลักการเศรษฐกิจศาสตร์ ประเทศไทย
ก็จะมีวัตถุประสงค์อยู่ ๓ ประการ คือ
๑. ในส่วนการเกษตรกรรม ๒. ในส่วน
การ อุตสาหกรรม ๓. ในส่วนการ
พาณิชยกรรมซึ่งเป็นการหนีไม่พ้น เพราะ
ฉะนั้นในการที่ คณะกรรมาธิการเพิ่มเติม
คำว่าเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาเพื่อประ
โยชน์แก่การจัดแหล่งอุตสาหกรรมนั้น
จึงเป็นการขัดต่อประโยชน์ส่วนได้เสีย
ของประเทศ และของประชาชนอย่าง
สำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเมื่อมีกรณีเช่นนี้
เกิดขึ้นในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่าน
สมาชิกสภาจะเห็นได้ว่า ถ้ามีการกระท
กระทบต่อประโยชน์ส่วนได้เสียของ
ประเทศหรือของประชาชนเป็นส่วนรวม
แล้ว เรามีความจำเป็นที่จะต้องนำวิ
ธรรมนูญฉบับนี้ออกให้ประชาชน
แสดงมติว่าจะให้คงเป็นรัฐธรรมนูญ
ปกครองประเทศต่อไปหรือไม่ เพราะ
ฉะนั้นในกรณีอย่างนี้ กระผมเห็นว่าถ้า
เป็นไปได้ในหลายทางและอาจจะขัดแย้ง
กันได้กับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หงฉ
กระผมก็คิดว่า คณะกรรมาธิการนำ

พิจารณาที่เอาออกเสีย กระผมรู้สึกว่าจะ
ง่ายกว่าที่เรา จะเขียนกันลง ไปให้เกิดการ
กระทบ กระเทือน ต่อ บุคคลที่มีอาชีพ ใน
ทางเกษตรกรรม ซึ่งมีประมาณถึง ๘๐
เปอร์เซ็นต์ตั้งนี้เป็นต้น ซึ่งสำหรับความ
เห็นของกระผมเองนั้น กระผมไม่เห็น
ด้วยเลยใน การ ที่จะไปบัญญัติเอาไว้เช่น
นั้น เพราะในทุกกรณีที่บัญญัติไว้เช่นนั้น
แสดงให้เห็นว่า ประชาชน ก็เกือบจะ ไม่มี
ทางออกอยู่แล้ว การมีทรัพย์สินหรือ
อสังหาริมทรัพย์ไว้ในครอบครองนั้น ก็
จะไม่สบายแม้ แต่จะ ไม่ลง ทุนทำ อะไรก็
ตามเถิด ก็เกรงว่าในวันหนึ่งข้างหน้าก็
อาจจะ ต้อง ถูก เว้น คืน อสัง หาริมทรัพย์
เหล่านั้นไปจัดแหล่งอุตสาหกรรม ก็คำว่า
แหล่งอุตสาหกรรมนี้ ท่านกรรมาธิการ
ได้เคยพิจารณากันหรือไม่ว่า กว้างขวาง
หรือแคบสักแค่ไหน คำว่าแหล่งอุต
สาหกรรม ควร จะ ได้ พิจารณา ถ้อยคำกัน
เสียให้ตัวจำกัดกันอยู่แค่นั้น คำว่า
แหล่งอุตสาหกรรมอย่างหนึ่ง และอีก
อย่าง หนึ่ง ถึง เวลา อัน สม ควร หรือยัง ที่
ประเทศไทยเราจะ เปลี่ยน มา เป็น แหล่ง
อุตสาหกรรม อย่างกล่าวถึงเลย ครับใน

เรื่องดำเนินการต่างประเทศ ในประเทศภาค
ยุโรปนั้น เป็นคนละเรื่องกันกับประ
เทศภาคพื้นในเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ประเทศไทย จริงอยู่ครับ ในรัฐธรรมนูญ
แต่ละประเทศเรา อาจจะเอา ระบอบประ
ชาธิปไตยมาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญได้ แต่
ว่าการแปลความในรัฐธรรมนูญนั้นอาจจะ
แปลไม่เหมือนกันอย่างกับว่า เครื่อง
อุปโภคและบริโภคในประเทศประชาธิปไตย
ในทวีปยุโรปเขาถือเอาหลักอุตสาหกรรม
เป็นสำคัญมากกว่าเกษตรกรรม ถ้า
ว่า เครื่องอุปโภคบริโภคเขาอาจจะแปล
ไปทางอุตสาหกรรมก็ได้ แต่ว่าสำหรับ
ประเทศไทย เราถือเอาการเกษตรเป็น
หลักสำคัญ เพราะฉะนั้นในเรื่องคำว่า
อุปโภคบริโภค นั้นเรา อาจจะ แปล ไป ใน
ทางเกษตรก็ได้ นี้ก็แล้วแต่ที่เราจะแปล
กันไปนะครับ ตามความหมายนี้กระผม
ก็อยากจะแสดงความเห็นว่า กระผมไม่
เห็นด้วยในการที่จะไปเพิ่มเติมคำว่า "เพื่อ
ประโยชน์แก่การจัดแหล่ง อุตสาหกรรม"
ให้เกิดการขัดแย้งกัน หนักกับ แนว นโยบาย
แห่งรัฐ ที่เราได้บัญญัติเอาไว้ในมาตรา
๖๘ และมาตรา ๖๘

LIRT

นายสมภพ โทตระกิตย์ (กรรมา-
 ธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนุญ) : กระ-
 ผมได้ฟังเหตุผลของ ท่าน สมาชิกที่ โตแย้ง
 เกี่ยวกับการที่จะนำความที่ว่า "เพื่อประ-
 โยชน์แก่การจัดแหล่งการ อุตสาหกรรม"
 มาใส่ไว้ในมาตรา ๓๒ นั้นแล้วเมื่อได้ฟัง ๆ
 มาดูแล้วก็รู้สึก ว่า เหตุผลของท่านสมาชิก
 นั้นในบางครั้งก็ขัดกันเองด้วยกันเอง ดังที่กระ-
 ผมจะกราบ เรียนให้ทราบ ถ้าหากว่าท่าน
 สมาชิกได้โปรดระลึกถึงคำพูด ของท่านที่
 ท่านว่า ท่านบอกว่า ไม่ควร สนับสนุน
 แหล่งอุตสาหกรรม ไม่ควรสนับสนุนให้มี
 อุตสาหกรรมต่าง ๆ มากมาย จะเห็นว่า
 ประเทศยังไม่ถึงเวลาบาง อะไร บางอัน
 จะเป็นการส่งเสริมคนต่างชาติบ้าง อะไร
 บ้าง ท่านยกเอาเป็นมูลเหตุขึ้นมาโต้แย้ง
 ว่า ไม่ควรสนับสนุน การจัด แหล่ง
 อุตสาหกรรม แต่ในตอนท้ายท่านบอก
 ว่า จะทำเวนคืนก็ได้ โดยอาศัยเพื่อ
 ประโยชน์ของผังเมือง ท่านก็จะเห็นได้ว่า
 เหตุผลที่ค้านเพื่อ แหล่ง อุตสาหกรรม นั้น
 เอง ท่านกลับมายอมรับว่า จะทำได้โดย
 อาศัยความที่ว่า เพื่อประโยชน์ของผัง
 เมือง จะเห็นได้ว่าถ้าหากจำเป็นจริงแล้ว
 ก็ยอมให้ทำแหล่งอุตสาหกรรมได้ แต่ไป
 ใช้เอาเรื่องเพื่อประโยชน์ของผังเมือง อัน
 นี้ถ้าหากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ในส่วน

ความจริงใจของท่านเอง ท่านไม่ได้ทำ
 เรื่องเพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรม แต่ที่
 ค้านเพราะเหตุว่าไปใส่ในลักษณะข้อคว
 ที่เด่นชัด ท่านเห็นว่าถ้าอยากจะทำแล้ว
 ไปทำในความที่ว่าเพื่อ ประ โยชน์ของผ
 เมืองได้ จะเห็นได้ว่า เหตุผลที่ว่าไม่ควร
 มีความเพื่อ ประโยชน์ แหล่ง อุตสาหกรรม
 จึงมีน้ำหนักน้อย แต่ท่านกลับไปยกยอ
 ความที่ว่า เพื่อประโยชน์ของผังเมืองนี้
 เป็นใหญ่กว่า สามารถที่จะเวนคืนเพื่อจ
 แหล่งอุตสาหกรรมได้ ในความเห็นขอ
 กระทบ กระผมเห็นว่าเรื่องผังเมืองนั้น
 ไม่สามารถที่จะคาดหมายได้แน่นอนว่า จะ
 รวมถึงการจัดแหล่งอุตสาหกรรมดังที่ ทำ
 สมาชิกค้านนั้นหรือไม่ เพราะคำว่าผ
 ผังเมืองนั้นเองมีความหมายพิเศษ ซึ่งเร
 ไม่ทราบว่าเวลานี้มีความหมาย อย่างไร
 สุดแล้ว แต่ว่า จะมีกฎหมายผังเมืองขึ้น
 คำว่าผังเมืองเพียงไหนเพียงใด เพราะ
 ฉะนั้นเมื่อการไม่แน่นอนแล้ว เราจะไป
 หลงบอกว่าจะทำเพื่อที่จัดแหล่งอุตสาหกรรม
 ใดนั้น กระผมเห็นว่าไม่เป็นเหตุ
 ผลหรือน่าหนักเพียงพอที่จะ ไปตัดความ
 เช่นนี้ กระผมเห็นว่าเราจะต้องพิจารณา
 ในแง่ที่ว่าในอนาคต ไม่ใช่ปัจจุบันนี้ สม
 ควรที่จะเปิดช่องให้มีการจัดแหล่งอุตสาหกรรม

LIART

หรือไม่มี ถ้าหากในอนาคตตนเอง
ประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องให้มี
แหล่งอุตสาหกรรม ถ้าหากเห็นว่าควรที่
จะเปิดช่องไว้แล้ว ก็ต้องใส่ความว่า "เพื่อ
ประโยชน์แก่การจัดแหล่งอุตสาหกรรม"
นั่นถ้าหากว่าในเหตุผลที่บอกว่า จะไป
เกรงว่าจะกระทบกระเทือน หรืออะไร
ทาง ๆ แล้ว ไปแก้ว่าควรส่งเสริมกสิ-
กรรมก่อน ความสำคัญมาอยู่อีกตอนหนึ่ง
ตอนที่รัฐบาลในอนาคตจะดำเนินการ
เวนคืนจริง ๆ ในตอนนั้น เหตุผลที่ท่าน
สมาชิกท่านควรจะมาปรากฏอยู่ในตอนนั้น
ตอนที่รัฐบาลจะออก พระราชบัญญัติเวน
คืนที่ดิน ของ นาย ก. นาย ข. เพื่อจัด
แหล่งอุตสาหกรรมก็ควรพิจารณาว่าสมควร
จะเวนคืนหรือไม่ เพื่อประโยชน์ของการ
จัดแหล่งอุตสาหกรรมหรือไม่ นั่นเป็น
เรื่องของพระราชบัญญัติ กระทบฟังก์ชันแล้ว
สักว่าท่านสมาชิกให้เหตุผลสนับสนุนการ
เขียนรัฐธรรมนูญ นี้เองเป็นการเขียน
ข้อลักษณะยืดหยุ่นไม่ให้แข็งกระด้าง ถ้า
สักว่าในอนาคตมีความจำเป็นที่จะต้อง
จัดแหล่งอุตสาหกรรมแล้วก็สามารถทำได้
จะทำได้ด้วยลักษณะอย่างไร กระทบ
กระเทือน ประชาชนแค่ไหน สมประ-
โยชน์หรือไม่ ก็ต้องสุดแล้วแต่ผู้แทน

ประชาชน คือประกอบด้วยสถาบันบัญญัติ
ปฏิบัติทั้งสองสถาบัน จะให้ช่วยกันพิจารณา
ไตร่ตรองว่า พระราชบัญญัติเวนคืนเพื่อ
จัดแหล่งอุตสาหกรรมที่รัฐบาล ในอนาคต
เสนอมานี้ เหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่
เหมาะสมเห็นเป็นอันตรายแก่ราษฎร ไม่
เป็นธรรม ก็ไม่อนุมัติ ให้ตรากฎหมาย
กระผมคิดว่าน่าจะจะได้พิจารณา ในแง่ นี้ จึง
จะเป็นการถูกต้อง อีกประเด็นหนึ่งที่ท่าน
สมาชิกอ้างบอกว่า การที่ใส่ความว่า "เพื่อ
ประโยชน์แก่การจัดแหล่งอุตสาหกรรม"
นั้น เป็นการสนับสนุนเฉพาะคนต่างตัว
หรือคนที่มั่งเงิน ไม่เป็นธรรม ความข้อ
นี้ ถ้าหากว่าจะพิจารณาเปรียบเทียบกับ
เหตุผลของการเวนคืนบางเหตุผลที่ได้
กระทำมาแล้ว ก็จะมองเห็นว่าบางเหตุผล
การเวนคืนบางคราวนั้น เหตุผลกลับน้อย
ลงไปอีก เท่าที่กระผมนึกขึ้นได้ ถ้า
สมมติว่าเราจะเติมในรัฐธรรมนูญนี้ "เพื่อ
ประโยชน์ของการแสดงสินค้านานาชาติ"
กระผมคิดว่าท่าน สมาชิกคงไม่เห็นพ้อง
ด้วยเป็นแน่ ว่าทำไมจะต้องมาให้เวนคืน
เพื่อประโยชน์ของการแสดงสินค้า นานา
ชาติ ก็เป็นประโยชน์ของชาวต่างประเทศ
เมื่อแสดงสินค้าแล้ว ก็ไม่ได้ประโยชน์
อะไร กลับจะชวนให้คนไทยหลงซื้อสิน

ค่าต่างประเทศมากขึ้น เงินตราออก นี้ถ้าหากเราจะเพิ่มในลักษณะชัดแจ้ง ท่านก็อาจจะคัดค้าน แต่ทว่ากระทรวงเศรษฐกิจก็ได้ดำเนินการมาแล้ว ในครั้งแรกอย่างที่ท่านกรรมการท่านกล่าว ไปซื้อที่ดินแถวหัวหมากเขา เมื่อซื้อเขาก็มีบางรายที่ไม่ยอมให้ เมื่อไม่ยอมให้ ก็ต้องมาขอเวนคืน เมื่อเวนคืนก็ไม่ได้บอกอะไรบอกเพื่อประโยชน์ของรัฐ นี่จะแสดงให้เห็นได้ว่าเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของใคร ในการแสดงสินค้านานาชาติ ก็เพื่อประโยชน์ของชาวต่างชาติ แต่เราก็ยอมรับโดยมองเห็นว่า ประโยชน์นั้นเองก็มีสำหรับรัฐในทางอ้อม แต่ในเรื่องการจัดแหล่งอุตสาหกรรมนั้น ถ้ามาเทียบเคียงกับการแสดงสินค้านานาชาติแล้วประโยชน์ผกผัน ในแง่การจัดแหล่งอุตสาหกรรมนั่นเอง ก็ต้องไปควบคู่กับการส่งเสริมอุตสาหกรรม เรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมนั่นเอง ประชาชนย่อมมีงานทำขึ้นเป็นแน่ การที่ประชาชนส่วนมากมีงานทำ ก็เข้าไปเป็นกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม ประชาชนมีโอกาสนี้เสียภาษีให้แก่รัฐ และนอกจากนี้อุตสาหกรรมเองก็สามารถที่จะให้ราย

ได้แก่รัฐด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์เมื่อเทียบแล้วอยู่ตลอดไป ไม่เหมือนกับการแสดงสินค้านานาชาติเพียงมีหนเดียว แล้วก็หมดไป เช่นนี้แล้วเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วทำไมเราจึงคิดว่าการแสดงสินค้านานาชาติจะเป็นประโยชน์มากกว่าการที่จะให้มีแหล่งอุตสาหกรรม ถ้าหากว่าจำเป็นที่ต้องมีในอนาคต กระผมขออย่าว่าถ้าหากจำเป็นที่จะต้องอยู่แล้ว ก็ขอโปรดเปรียบเทียบว่าหน้าที่ของประโยชน์นั้นอยู่ที่ไหน

ประการสุดท้าย ที่กระผมอยากกล่าวคือเรื่องว่าอุตสาหกรรมอ้อมตัวแล้ว แล้วก็ได้พาตึงไปถึงเรื่องนโยบายส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีท่านสมาชิกบางท่านได้กล่าวขึ้นไว้ในฐานะที่กระผมเป็น กรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้เห็นข้อเท็จจริงในเรื่องการส่งเสริมอะไรบางอย่าง ก็รู้สึกที่กล่าวไปนั้นยังคลาดเคลื่อนอยู่ ในเรื่องการส่งเสริมที่จะบอก บอกว่าวัตถุประสงค์อยู่ทาง ะไรอยู่ทาง จะมาบังคับนั้น ในเรื่องลักษณะความเป็นจริงแล้วเราก็ส่งเสริมเอง หลักของการส่งเสริมแม้แต่ในกฎหมายก็กำหนดไว้ว่า เราจะต้องพิจารณาว่ามีวัตถุประสงค์ภายในประเทศหรือไม่ และวัตถุประสงค์ถ้าหากว่าไม่มี จำเป็นที่จะต้องใช้

หรือไม่ เป็นอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องให้
 หรือไม่ และถ้าหากว่ามีความจำเป็นต้อง
 แล้ว แล้ววัตถุประสงค์นั่นเองต้องผลิตได้ใน
 ประเทศไทย แล้วก็ไม่ให้ส่งมาจากต่าง
 ประเทศ นี่เป็นเรื่องของกฎหมายส่งเสริม
 อุตสาหกรรม แล้วนอกจากนี้เอง ก็
 เป็นเรื่องแง่ของอุตสาหกรรมแล้ว ไปรค
 ษา ไปคิดว่าต้องเป็นอุตสาหกรรมหนัก
 ส่งเสริมอุตสาหกรรมตามนโยบายของ
 รัฐบาลในปัจจุบันนี้ ได้แบ่งอุตสาหกรรม
 เป็น ๓ ประเภท อุตสาหกรรมหนัก อุต-
 สสาหกรรมขนาดกลาง และอุตสาหกรรม
 เล็ก ๆ ไป ขนาด ก. อุตสาหกรรมเหล่านี้
 เองก็ปรากฏว่า ส่วนมากเป็นคนไทย
 เองที่กิจการที่จะดำเนินการตั้งโรงงาน
 อุตสาหกรรมไม่ใช่แต่เป็นคนต่างต่าง โดย
 เฉพาะอุตสาหกรรมประเภท ก. ซึ่งมีคน
 ไทยได้เสนอขอรับการส่งเสริมมาก แล้ว
 นอกจากนั้นเองได้มีคนไทยที่ไม่ได้รับการ
 ส่งเสริมก็ยังขอจัดตั้งอุตสาหกรรมอยู่เป็น
 จำนวนมาก เมื่อลักษณะเป็นเช่นนี้ นโยบาย
 ของรัฐบาลยังต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรม
 ท่านสมาชิกเห็นว่าไม่เป็นการสมควรจะ
 ส่งเสริมกันต่อไป กระผมคิดว่าน่าจะได้
 ออกกฎหมายให้ยกเลิกกฎหมายส่งเสริม
 อุตสาหกรรมก็ได้ เหมือนอย่างเคยยกเลิกกฎหมาย

บางกฎหมาย แต่ที่เราต้องพิจารณาดูว่า
 สำหรับในเรื่องรัฐธรรมนูญนี้เป็นแต่เพียง
 มูลเหตุที่เขียนไว้ในลักษณะยืดหยุ่นมาก
 กว่าที่เขียนไว้ในลักษณะที่แคบ ซึ่งถ้า
 หากไม่เขียนไว้แล้ว ก็ต้องไปแปล บอก
 ว่าเป็นไปแปลเอาว่า เว้นคืนเพื่อผังเมือง
 กระผมเห็นว่าลักษณะเช่นนี้ผู้ที่เขียนไว้
 อย่างชัดเจนไม่ใ้สำหรับให้เป็นลักษณะ
 ยืดหยุ่นเพื่อประโยชน์ในอนาคต.

นายเล็ก จุณณานนท์ : ข้าพเจ้าจะ
 เว้นเสียมิได้ที่จะกล่าวขอบคุณท่านสมา-
 ชิกที่เป็นกรรมาธิการ ขอประทานโทษ
 ก็คือคุณหลวงประภอบนิตินสาร ที่ได้ยกย่อง
 ข้าพเจ้าในเรื่องว่า ได้กล่าว โดยถูกหลัก
 ข้าพเจ้าเองจะคิด จะพูด จะทำอะไร ก็
 ต้องทำในทางที่ถูกหลักเสมอ แต่ข้าพเจ้า
 เองในฐานะที่มีความเคารพต่อท่านใน
 ในฐานะที่เป็นผู้มีภูมิปัญญา และเป็นผู้มี
 ความละเอียดรอบคอบ ข้าพเจ้าก็อยาก
 จะใคร่วิงวอนว่า ขอให้ท่านใช้หลักนี้แหละ
 ในการร่างรัฐธรรมนูญ ให้เป็นหลักที่ดีที่
 สุด ท่านอย่าไปเห็นอะไรเล็กๆ น้อย ๆ
 ในต่างประเทศ แล้วท่านก็มาชมว่า เรา
 ควรจะทำอย่างเขาบ้าง เช่น ท่านกล่าว
 อ้างว่าท่านไปดูที่ออสเตรเลีย ไปดูที่ไต้หวัน
 เขามีการอุตสาหกรรมดี ข้าพเจ้า

ก็อยากจะขอทราบว่ามีรัฐธรรมนูญของสองประเทศนั้นเขาเขียนไว้หรือเปล่าว่าให้จัดแหล่งอุตสาหกรรมได้ อย่างไรก็ตามการที่ท่านได้กล่าวว่า การที่เขียนรัฐธรรมนูญเช่นนี้เป็นการเปิดประตูให้เลือกเอาว่า สถานที่ควรจะเลือกเอาในทางไหน เรื่องการเปิดประตูนี้ท่านก็ได้เคยเปิดมาครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อคราวอภิปรายคราวที่แล้ว ท่านบอกว่า ท่านเปิดประตูกว้างไว้เพื่อให้รัฐบาลนั้นดำเนินนโยบายได้ตามทางที่ควร ถ้าเผื่อว่ารัฐบาลไหนเสนอสภาในรูปกฎหมายที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจเช่นนี้ในทางไม่ดี รัฐบาลนั้นก็ก้าวไป ข้าพเจ้ายังจำได้และข้าพเจ้ายังจำได้ต่อไปด้วยว่า ท่านได้บอกไว้ด้วยว่า รัฐบาลนั้นที่จะเข้ามาต่อไปในภายหน้า เราไม่รู้ว่าจะเป็นใคร จะเป็นรัฐบาลที่ไหน เพราะฉะนั้นเมื่อความไม่แน่นอนในกรณีที่จะมีขึ้นเช่นนี้ เราจะไปเปิดประตูในกาลอนาคต ไว้แก่ รัฐบาล อย่างไร ได้ ท่านต้องสำนักอยู่เสมอว่าในระบอบประชาธิปไตยนั้น การที่ใครจะเป็นรัฐบาลได้อย่าลืมน่าจะตั้งเป็นผู้ที่ คุ่มเสี่ยง ข้างมากในสภา เพราะฉะนั้นท่านแน่ใจหรือว่า ถ้าหากว่าการที่รัฐบาลเสนอกฎหมายเวน

คืนแหล่งอุตสาหกรรมเข้ามา โดยที่รัฐบาลไม่แน่ใจว่าเขาจะคุ้มเสี่ยงข้างมากในสภาในการที่จะให้ ร่าง พระราชบัญญัติฉบับนั้นผ่านไปได้ ใครจะเสนอ ขอให้ท่านคำนึงในข้อนี้ด้วย นอกจากนั้นท่านประธาน ข้าพเจ้าต้องขอประทานโทษในการที่อภิปรายกันตั้งแต่ต้นจนกระทั่งบัดนี้ เราอภิปรายกันในสองประเด็นคือประเด็นที่ว่าควรจะเพิ่ม การเวนคืนที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ ตามที่ได้มีกรรมวิธีการสงวนไว้ กับอภิปรายว่าเราจะควรคงไว้ตามร่างของกรรมวิธีการที่เวนคืนเพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรมหรือไม่ ข้าพเจ้ายังมีประเด็นอีกประเด็นหนึ่ง แต่ข้าพเจ้าไม่อยากจะเข้ามาสอดแทรกในระหว่างที่สองประเด็นนี้ยังกำลังอภิปรายอยู่ แต่บัดนี้ข้าพเจ้าจำเป็นต้องเสียใจที่จะต้องเสนอ เพราะเหตุว่าเกี่ยวข้องกับข้อที่ข้าพเจ้าจะต้องอภิปรายคัดค้านท่านกรรมวิธีการ ข้อนี้กรรมวิธีการได้ไปเดิมเป็นวรรค ๔ ว่า “อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนมาคงกล่าวในวรรค ๓ รัฐบาลจะโอนต่อไปได้เฉพาะเมื่อ การ โอนนั้นเป็นการอันจำเป็นเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน” และมีข้อความที่

ไป เพียงข้อความเท่านั้นก็เป็นการแสดงว่า
ที่ดินที่รัฐคืนมาเพื่อการอุตสาหกรรมนั้น
ที่มีอำนาจที่รัฐจะไปเวนคืนให้แก่ผู้
ปกครองได้เป็นราย ๆ ไป ซึ่งการเขียน
แบบนี้ก็เป็นการเปิดประตู ๒ ประตู
กว้าง ๆ ใหญ่ และการที่เปิดประตู ๒ ประตู
กว้าง ๆ เช่นนี้ ล้วนแต่เป็นประตูที่
นครายต่อส่วนรวมทั้งนั้น ฉะนั้น
ผมจึงขอเสนอเพิ่มเติมเป็น ประเด็น
ที่ประเด็นหนึ่งด้วย...

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
วรรค ๓ ก่อน เอวรรค ๓ ให้เสร็จ
ก่อน

นายเล็ก จุณณานนท์ : ข้าพเจ้า
กราบเรียนท่านประธานแล้วว่า ข้า-
พเจ้าต้องกล่าวเพราะ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
วรรค ๔

นายเล็ก จุณณานนท์ : ครั้น
วรรค ๔ นี้ข้าพเจ้ายังเห็นอย่างนั้น
ก็ต้องกล่าวเพราะเหตุว่าเพื่อจะ แสดง
ให้เห็นว่าประตูที่ท่านเปิดไว้เนิ่นกว้างเกิน
และมีถึง ๒ ประตูแล้วก็เป็นการที่
สนับสนุนให้รัฐเอาที่ดิน ของเอกชนมา

พลโท บุญเรือน บัวจรรยา (กรร-
มาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ) :
ความจริง มาตรานี้เป็นจริงอย่างที่ท่าน
สมาชิกบางคนกล่าวเกี่ยวกับเรื่อง สิทธิ
ในเรื่องที่ดินของบางคน แต่กระผมคิดว่า
ในเรื่องนี้ในการที่จะพิจารณาเรื่องสิทธิ
เราก็ควรจะดูนอกจากหลักการแล้ว เรา
ควรจะดูผลที่จะเกิดขึ้นว่าจะ เป็น อย่างไร
กระผมก็อยากจะขอเสนอตัวเลขบางอย่าง
ซึ่งจะทำให้สมาชิกได้พิจารณาได้ละเอียด
ถี่ถ้วนว่าควรจะตกลงใจในข้างไหน บัญ-
หาใหญ่ประการที่ ๑ คือการช่วยอุดหนุน
อุตสาหกรรม จะทำให้ประชาชนมีงานทำ
มากขึ้น ในปัจจุบันนี้ในปีหนึ่งท่านอาจ
จะไม่ทราบว่ามีคนที่เป็นกำลังงานเพิ่มขึ้น
เท่าไร กระผมก็อยากจะขอเรียนว่า ปี
หนึ่งนี้มีประมาณถึง ๗ แสนถึง ๑ ล้านคน
ปัญหาว่าประเทศชาติจะทำอย่างไร กระ
ผมไม่พูดถึงรัฐบาล กระผมพูดถึงประเทศ
ชาติจะทำอย่างไร และในฐานะที่เราเป็น
สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอยู่ เราจะมี
ส่วนช่วยอย่างไร ในการที่จะทำให้คน
เหล่านั้นมีงานทำขึ้น เราจะเอาคนเหล่านั้น
ไปทำในทุ่งนาเป็นเกษตรกรหรือไม่ไหว
เวลานี้เราก็รู้อยู่แล้วว่าพวกชาวอีสาน

เกือบจะไม่มีการทำ หันเข้ามาทำงานใน
กรุงเทพฯ นี่ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ว่าเราควร
จะต้องส่งเสริมอุตสาหกรรม ปัญหาสำคัญ
อีกอย่างหนึ่งซึ่งไม่มีใครกล่าวในที่นี้ ซึ่ง
กระผมอยากจะพูดก็คือว่า การที่เรา
ส่งเสริมอุตสาหกรรมก็เพื่อพยายามหลีกเลี่ยง
ไม่ให้อายุไขของประเทศต้องขึ้นอยู่กับ
เกษตรกรรมมากนัก การที่อายุไขของประเทศ
ขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม ก็หมายความว่าต้อง
ขึ้นอยู่กับฟ้ากับฝน หรือลม
แดดซึ่งบางครั้งไม่ไหว เราจะเห็นว่า
กระผม อธิบายตัวเลขให้ท่านเห็นว่า
อย่างไร ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๘
มูลค่าการค้าของเราขาดทุนไปตั้ง ๑ หมื่น
ล้านบาท กระผมอยากถามว่า ใครแก้
อย่างไร ถ้าไม่ช่วยในทางอุตสาหกรรม
บ้าง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ถึงปี พ.ศ.
๒๕๑๕ ก็กันว่ามูลค่าการค้าจะขาดทุนตั้ง
๒ หมื่นกว่าล้านบาท ใครจะแก้
อย่างไร เราพบกันในทางสำนวนโวหารมากเกินไป
ไปกลัวว่าจะ ตัดสิทธิอย่างนั้นจะ ตัดสิทธิ
อย่างไร แต่เราไม่คิดว่าผลที่ประเทศกำลัง
suffer อยู่ ใครจะเป็นผู้แก้ นี้ไม่มีใคร
พูดเลย กฎหมายก็พูดไปอย่างนั้น คิดว่า
เมื่อเขาจัดแหล่งอุตสาหกรรมแล้ว บางที

อุตสาหกรรมทุกอย่างจะต้องมาอยู่
อุตสาหกรรมอย่างจะต้องขึ้นไปอยู่ทางเหนือ
ไม่ใช่ กระผมคิดว่าถ้าใครทำอย่างนั้น
คนนั้นก็ silly เกินไป ส่วนใหญ่อาจจะ
อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรม แต่ว่าโรงงาน
บางประเภทซึ่งวัตถุดิบอยู่ใกล้กับ
กระผมเชื่อว่ากรรมการส่งเสริมการลงทุน
เขาก็ต้องคิดในเรื่องนี้ นี้กระผมอยาก
กราบเรียนให้ทราบ และอีกอย่างหนึ่ง
คิดว่า พวกเราที่ร่างรัฐธรรมนูญเพื่อ
สนับสนุนชาวต่างประเทศ นั้นท่านก็พูด
พล่อยเกินไปจนกระทั่งท่านไม่รู้หรือกว่า
ที่เขาคิดว่าเงินที่จะลงทุนนี้ส่วนใหญ่อยู่ที่
ไหน กระผมอยากกราบเรียนว่าเท่าที่
ปรากฏอยู่ในหนังสือ สำหรับในปีโครงการ
งานพัฒนาเศรษฐกิจ ๔ ปีข้างหน้า
ทุนส่วนใหญ่ ๗ หมื่นล้านบาทเป็นทุนภายใน
ประเทศ เพียง ๑ หมื่นล้านบาทเท่านั้น
ที่จะมาจากต่างประเทศ เราเห็นแล้วว่า
ไม่ใช่ที่เราร่างกฎหมายหรือร่าง
รัฐธรรมนูญเพื่อชาวต่างประเทศ หรืออะไร
เลย เราทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของ
ชาติ เราไม่ได้คิดถึงว่าสิทธิของประชาชน
จะหมดไปโดยที่ไม่มีใครยอมให้ไปแต่
เลย เราคิดว่าประโยชน์ส่วนใหญ่จะเกิด

เช่นอย่างไรต่างหาก นี่กระผมอยากขอให้
 คิดในเรื่องนี้ ที่กระผมอยากพูดอีกอย่าง
 หนึ่งว่าโรงงานนี้ ถ้าพูดกันตามจริงแล้ว
 เมื่อไปตั้งที่ไหน ก็รู้อยู่แล้ว คนทุกคนก็
 อยุ่เกี่ยวเหม็น ความรบกวน และเสียงก็
 รบกวนต่างๆ เหล่านี้ ทุกคนที่มีที่อยู่ก็
 อยุ่อยากจะขาย ความจริงเป็นอย่างนั้น แต่
 อยุ่บอกจะช่วยเหลือให้เกิดการเวนคืน
 ง่ายๆ เกิดอยากจะให้ค่าขายได้มาก ถ้า
 กันได้มาก กระผมคิดว่าคนไทยนี้ไม่มี
 ใจอะไรเลย นอกจากว่าพยายามขายที่ดิน
 ให้มากที่สุด นี่กระผมคิดว่าไม่ไหว
 จริงๆ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า เท่าที่
 ทราบเรียนท่านสมาชิกด้วยตัวเลขทั้งหมด
 ก็เพื่อให้ท่านได้คิดเสียว่าข้อเท็จจริง
 เป็นอย่างนี้ อย่าไปฟังการมที่พูดกัน
 กันๆ รู้สึกว่าบางทีไม่เกิดประโยชน์อะไร
 อยุ่ข้อเท็จจริงว่าประเทศเรานี้ suffer
 หนัก และเราควรจะช่วยกันแก้ไข
 อยุ่อย่างไร และกระผมขออีกที่หนึ่งว่าที่
 ใดที่ไม่ใช่พูดเพื่อรัฐบาลใดหรือเพื่อใคร
 อยุ่พูดเพื่อประเทศชาติของเรา นี่กระผม
 อยุ่พูดอย่างนี้ และไม่จำเป็นจะต้องมา
 อยุ่ว่าคณะกรรมการนี้เท่าที่พูดไปนี้ ดู
 อยุ่นโยบายหรือไปตุนโยบายของรัฐบาล
 อยุ่กระผมคิดว่าไม่จำเป็น สิ่งนี้เป็นของที่ว่า

เรียกว่า “หญ้าปากคอก” ซึ่งทุกคนก็รู้ที่อยู่
 พันเอก แสวง ขมะสุนทร :
 กระผมคงจะไม่ต้องพูดมากนัก เพราะว่า
 ถ้าพูดมากไปก็คงจะมีข้อที่ว่า เดียวจะเกิด
 ไปขัดกัน ไปแย้งกัน กระผมจะพูดแต่
 สั้นๆ ว่าในบทบัญญัติในมาตรานี้มีคำว่า
 เพื่อประโยชน์อย่างอื่นของรัฐมีอยู่แล้ว
 เพราะฉะนั้นคำที่ว่าจะต้องมาเพิ่มเติมข้อ
 ความที่ว่า เพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรม
 กระผมก็เห็นว่าหมดความจำเป็นลงไป
 หนึ่งประการที่ ๑

ประการที่ ๒ คล้ายๆ กับว่าสภา
 นี้ได้มาพิจารณาคัดสินใจชะตาของประเทศ
 แล้วว่า เราจะทำอุตสาหกรรมหนัก
 ไปในทางอุตสาหกรรมดี หรือว่าทาง
 เกษตรกรรมดี กระผมว่าอย่างนี้เป็นการ
 ตริตรองมากเกินไปสักหน่อย เพราะว่าเรื่อง
 นี้ควรจะเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ในสมัย
 หนึ่งๆ จะพิจารณาว่าควรจะหนัก ไปใน
 ทางไหน หรือควรจะไปทางไหน หรือ
 จะให้เสมอกันในสมัยใด เพราะฉะนั้น
 เราไม่ควร จะมาบังคับไว้ในรัฐธรรมนูญ
 อย่างนี้ ควรจะให้ไว้เป็นคำกลางๆ ที่
 กล่าวไว้แล้วว่า เพื่อประโยชน์อย่างอื่น
 ของรัฐนอกจากนี้อีก

ในประการที่ ๓ เราจะสามารถรู้
 ได้อย่างไรว่า รัฐบาลในสมัยต่อๆ ไป
 ซึ่งก็คงจะต้องมาจากพรรคการเมืองใด
 พรรคการเมืองหนึ่ง การที่เราเห็นว่ารัฐ-
 บาลมุ่งหนักไปในทาง socialist หรือสัง-
 คมนิยมอะไรขึ้น มารัฐธรรมนูญในบท-
 บัญญัติมาตรานี้ ที่บังคับไว้ให้เพิ่มเติมลง
 ไปว่าเพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรม อะไร
 อย่างนี้กระผมว่าเปิดประตูไว้ให้เข้าแนว
 ของเขาง่ายเหลือเกิน ในการที่รัฐบาล
 จะออกกฎหมายอะไรต่างๆ เวเนคืนเอา
 ทรัพย์สิน ที่ดินของ ราษฎร เพื่อมาจัดให้
 เป็นแบบ socialist และสังคมนิยม
 กระผม ขอเรียนข้อเตือนใจไว้ท่านครับ

พลโท ไสว ดวงมณี : กระ-
 ผมได้ฟังท่านกรรมาธิการและสมาชิกก็ได้
 อภิปราย มา เป็น จำนวน มากหลายท่าน
 ก่อนอื่นในนามของสมาชิก กระผม
 ใคร่ขอขอบพระคุณ ท่านกรรมาธิการ
 ที่ได้กรุณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขด้วยดี
 และมีส่วนที่ดีเป็นส่วนมาก จะมีข้อโต้แย้ง
 กันบ้างก็เป็นส่วนน้อยหรือไม่สำคัญมาก
 นัก และท่านกรรมาธิการก็ได้พยายาม
 ที่จะชี้แจงให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้ทราบ
 ข้อเท็จจริงอย่างกว้างขวางและทุกแง่ทุก

มุม ก็มีข้อหาอยู่ว่าการชี้แจงนั้น
 ประเด็นหรือไม่ และถูกต้องหรือไม่
 อันนี้เป็นหน้าที่ของท่านสมาชิกผู้เกี่ยว-
 ข้องหลายจะได้เป็นผู้พิจารณา ปัญหาที่
 พิจารณายู่ก็คือปัญหาเรื่องการร่างรัฐ-
 ธรรมนูญ การร่างรัฐธรรมนูญนั้นก็มหลั-
 กการใหญ่อยู่ว่า เพื่อประโยชน์แก่ปวงช-
 วยหลาย ตามความในมาตรา ๓ แห่ง
 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่า อำนาจอธิป-
 ไทยเป็นของปวงชนชาวไทย ท่านได้
 ไปรตพิจารณาหลักการใหญ่เสียก่อน
 เมื่อในร่างรัฐธรรมนูญเราได้กล่าวไว้
 ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงช-
 มชาวไทยแล้ว เราก็จะต้องยึดอันนี้เป็น
 หลักใหญ่ในการพิจารณา ร่าง รัฐธรรมนูญ
 ฉบับนี้ หรือการแก้ไขร่างรัฐธรร-
 มนูญฉบับนี้ เมื่อหลักใหญ่เป็นดังนี้แล้ว
 ปัญหาที่กรรมาธิการไปแก้อยู่ในหลักนี้หรือ
 ไม่ หรือไกลกับหลักนี้หรือไม่ หรือ
 ห่างจากหลักนี้หรือไม่ อันนี้ท่านสมา-
 ชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ได้ ไปรต พิจารณา
 เพราะฉะนั้นไม่ใช่เฉพาะ ร่าง รัฐธรรมนูญ
 ฉบับนี้ ที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของ
 ปวงชนชาวไทย รัฐธรรมนูญเกือบทุ-
 กฉบับ ท่านได้ไปรตดู ได้ร่างหลักกา

ด้วยกันนั้นมา ก็ขอบจะไม่มีการแก้ไขเลย
 ขอมรบันนับถือว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับตั้ง
 ต่อกันมาจนบัดนี้ ได้ยอมรับนับถือว่า
 ราชอาณาจักรไทยเป็นของปวงชนชาวไทย
 ขอเราได้หลักการดังกล่าวนี้แล้ว ปัญหา
 ต่อไป เราก็คงจะได้พิจารณาว่า ที่
 กรรมการได้แก้ไขไปนั้น อยู่ในหลัก
 ครดังกล่าวนี้หรือไม่ หรืออาจจะอยู่
 ใกล้เคียงหรืออยู่ห่างไกลในรัฐธรรมนูญ เรา
 ได้สงวนสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินของ
 เอกชน เราไม่ยินยอมให้รัฐที่จะโอน
 ทรัพย์สิน เวเนคืนที่ดินของเอกชนมา
 ครอบครองให้แก่นัก ถ้าจะโอนก็ให้โอน
 ได้โดยยาก โดยมีขอบเขตจำกัด คือ
 ให้นำที่ดินมาเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือ
 นำที่ดินมาเพื่อความปลอดภัยของรัฐ อะ-
 นาดเหล่านี้ หมายความว่าเอาแต่เรื่องสำ-
 คัญๆ เท่านั้นที่จะยอมให้รัฐบาลเวนคืน
 ทรัพย์สินของเอกชนมาด้วยในวงจำกัด ใน
 รัฐธรรมนูญเกือบทุกฉบับก็ได้สงวนสิทธิ
 ไว้ ครั้นต่อมาในขณะที่กรรมการ
 ได้พิมพ์ในร่างรัฐธรรมนูญเข้าไปว่า เพื่อ
 ให้แหล่งอุตสาหกรรม เข้าไป การเติม
 เช่น นี้ก็เป็นกรรอนสิทธิของประชา
 ชาติเกินขอบเขตหรือ จุดมุ่งหมาย ในรัฐ
 ธรรมนูญหรือไม่ ข้อนั้นท่านสมาชิกขอ

ได้โปรดพิจารณา การเวนคืน ในหลัก
 การ จะยอมให้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือ
 เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ แต่การเวนคืน
 ตามที่กรรมการเติมไปนั้นเป็นการเวนคืน
 เฉพาะกลุ่มแหล่งอุตสาหกรรมหรือเฉพาะ
 กลุ่มนายทุน ซึ่งจะเป็นการเดือดร้อนแก่
 ประชาชน ซึ่งมีที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย
 เพราะฉะนั้นในหลักการดังกล่าวนี้ จะ
 เห็นว่า เป็นการเวนคืนที่ห่างไกลกับ
 หลักการในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และฉบับ
 ก่อนๆ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงรู้สึก
 แล้วว่าประชาชนชาวไทยนี้โดยดุษณีเป็น
 หลักเป็นที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งที่อยู่ตั้งแต่ปู่
 ย่า ตา ยาย มาและไม่มีใครที่จะยอมให้
 ที่ดินของตนต้องเสียไป เพราะฉะนั้นจึง
 เป็นที่หวงแหนของประชาชน เพราะฉะนั้น
 จะยอมให้เฉพาะที่จะเวนคืน ไปเพื่อ
 สาธารณประโยชน์ เมื่อเป็นดังนี้แล้ว
 การที่กรรมการเติมไปเช่นนั้น ก็เป็นการ
 ห่างไกลกับหลักการดังที่กระผมได้กราบ
 เรียนมาแล้ว ปัญหาว่า ถ้าไม่เติม จะ
 เดือดร้อนอะไร ก็ยังไม่มีกรรมการได้
 ชี้แจงในประเด็นนี้ ถ้าไม่เติมอันนี้ไป
 จะเดือดร้อนอะไร ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เห็น
 มีการเดือดร้อนอะไร และการเติมเป็น
 การเปิดประตูให้กว้างขวาง ให้รัฐบาล

ได้ทำตามความพอใจ เป็นการจริงใหม่
แล้วขณะนี้โรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นยัง
กับดอกเห็ด ดึงหลายพันอุตสาหกรรม
ในระยะ ๒-๓ ปีนี้ ตั้งแต่มีพระราช
บัญญัติส่งเสริมการอุตสาหกรรมแล้ว อุต-
สาหกรรมเกิดขึ้นมากมายกายกองเหลือเกิน
ทั้งที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาล และ
ที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาล เพราะ
ฉะนั้นการที่อุตสาหกรรมมารวมอยู่ในจุดใด
จุดหนึ่งตามที่กรมการเคม้นั้น จะเป็น
ผลดีและผลเสียอย่างไรบ้าง อันนี้ขอ
ท่านที่เคารพ ได้โปรดพิจารณาผลดีก็มี
และผลเสียก็มี ผลดีก็อย่างที่กรมการ
ได้พยายามชี้แจง เพื่อให้อยู่เป็นกลุ่ม
เป็นก้อน เป็นอะไร แต่ผลเสียคือข้อ
หลักของการร่างรัฐธรรมนูญ ก็เป็น
หลักใหญ่ ก็ห่วงขอบเขต ห่วงความ
จำเป็น และวิธีอื่นที่เวทีก็นมีอยู่หลาย
วิธีที่จะทำได้ ดังปรากฏในร่างรัฐธรม-
นูญเองว่าเกี่ยวกับการผังเมือง ก็ท่าน
กรมการเคม้นชี้แจงว่าการผังเมืองนี้ ก็ยัง
ไม่รู้แนว หน้าตา โฉมหน้าเป็นอย่างไร
จะได้กล่าวเรื่องแหล่งอุตสาหกรรมไว้หรือ
ไม่ หรือจะไม่กล่าวก็เป็นเรื่องของอนาคต
อันนี้เป็นความจริง แต่ร่างพระราช
บัญญัติผังเมืองนี้ ได้ผ่านรัฐบาลไป
แล้วรัฐบาลได้ประกาศให้รู้แล้วว่า รัฐ-

บาลจะออกพระราชบัญญัติผังเมือง แต่
ข้าพเจ้าอาจจะกล่าวได้ว่า ข้าพเจ้านี้
ผ่านได้เป็นผู้พิจารณาร่างผังเมืองมาแล้ว
เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่ารัฐบาลมีความ
เป็นที่จะต้องการจัดแหล่ง อุตสาหกรรม
อย่างไร ก็อาจจะกล่าวได้ในร่างรัฐ
ธรรมนูญกับบอกแล้ว ให้เป็นไปตาม
การผังเมือง ในผังเมืองนั้นก็จะทำ
หลายกรณี เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การหา
การอุตสาหกรรม และการโบราณวัตถุ
การเว้นที่ว่างไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกับ
เพื่อการตลาด การโรงเรียน มีสารพัด
ท่านจะเอาอะไรต่อไป ในไม่ช้าข้าพเจ้า
คิดว่าพระราชบัญญัติผังเมืองนี้ก็จะ
เข้ามาสู่ในสภา เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐ
ธรรมนูญได้เขียนไว้แล้วว่า เพื่อประ
โยชน์ในการผังเมือง ก็เป็นทางหนึ่งขอ
รัฐบาลที่จะพิจารณาในการที่จะจัดแหล่ง
เมืองอย่างใดอย่างหนึ่งก็ย่อมจะทำได้โดย
อำนาจแห่งรัฐธรรมนูญ ถ้าหากว่าไม่
พระราชบัญญัติผังเมืองยังไม่มีการเพียง
พอที่จะให้อำนาจรัฐบาล รัฐบาลก็อาจจะ
เขียนพระราชบัญญัติผังเมืองให้กว้างขวาง
ตามความมุ่งหมายของรัฐบาลนี้ หรือรัฐ
บาลต่อไปก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตาม
ความเหมาะสมของประเทศ หรือ
ความเจริญของประเทศ ดังนั้นก็เป็นทางออก

ึ่งหนึ่ง ซึ่งในรัฐธรรมนูญ ได้มีอยู่แล้ว
 อกจากนี้ ในพระราชบัญญัติโรงงานก็
 ำนาจรัฐบาลในการที่จะอนุญาตหรือ
 อนุญาต ที่จะจัดท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง
 แห่งโรงงาน จะเป็นโรงงาน
 สาหกรรม หรือโรงงานอะไรก็ได้
 ั้น เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็มีเครื่อง
 ุหลายอย่างหลายประการ ที่สามารถ
 ำเนินการได้ ไม่ได้หมายความว่า
 ำนาจจัดแหล่งอุตสาหกรรมออกจาก
 รัฐธรรมนูญแล้ว รัฐบาลจะทำ
 ไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ ข้อเท็จจริงที่
 ูกอยู่ในขณะนี้ แหล่งอุตสาหกรรมได้
 ุอย่างกับตอกเห็ด และอุตสาหกรรม
 ุจะต้องไปอยู่ตามที่วัดตอกบ่เก่าที่มี
 ุมีประเทศนั้น เช่นอย่างภาคอีสาน
 ก็อาจจะมีแหล่งผลัดกระสอบทำปอ
 ุได้ก็อาจจะมีโรงงานอุตสาหกรรม
 ุ เพราะฉะนั้นถ้าไปจัดแหล่งใด
 ึ่งหนึ่งให้เป็นรวม ก็อาจจะเป็น
 ุรก ของ การ ดำเนิน การ ด้วย ความ
 ุสม ปัญหาสำคัญมีความสำคัญอยู่
 ุว่าจำเป็นจะต้องใส่ในรัฐธรรมนูญ
 ุประเด็นสำคัญอยู่ที่ตรงนั้น จำเป็น
 ุหรือไม่ใส่ เป็นการเปิดประตู
 ุประตู ไม่ใช่เป็นการเปิดเป็น

การเปิดหรือก ทำได้อยู่แล้ว และข้อ
 สำคัญคือว่า เป็นการใส่ห่างจากหลักการ
 ของร่าง รัฐธรรมนูญ ที่กำลัง พิจารณา อยู่
 ันนั้น เป็น หลักการ ใหญ่ ที่ ไม่ ถูก ต้อง
 ำพเจ้าเห็นว่า ควร จะ ต้อง ตัด ออก ไม่
 จำเป็นต้องใส่ เพราะว่า จะ เป็นการ รวน
 สิทธิ ของ ประชาชน มาก เกิน ไป เมื่อ ก็น
 ำ นกร มา สิ การ ำ น หนึ่ง ก็ ได้ ช้ แจง ว่า
 ใน รัฐธรรมนูญ เอง ก็ กล่าว ว่า การ เว้น คั้น
 เพื่อ ประ โยชน์ ของ รัฐ อย่าง อื่น ก็ กว้าง
 ขวาง แม้ แต่ เว้น คั้น สิ้น คำน านา ชา ตัก
 เว้น คั้น มา แล้ว ทำ ไม่ ทำ ไม่ ได้ ำ น ก็
 คัด คำน ว่า ที่ เว้น คั้น ไม่ สอด คด ล้อง ไม่
 ถูก ต้อง แต่ ก็ ทำ ไป แล้ว และ ทำ ได้ และ
 สำ เร็จ แล้ว ัน นี้ ก็ เป็น การ ช้ ตึง แยก กัน เอง
 ใน ข้อ กุ หมาย บาง ำ น ว่า ทำ ไม่ ได้
 นี้ ก็ ทำ ได้ ใน ช้น นกร มา สิ การ เอง ข้อ เสนอ
 ข้อ อภิ ปราช ของ ำ น ก็ ช้ ตึง แยก กัน เอง
 สรุ ป แล้ว ถ้า พัง ำ น นกร มา สิ การ บาง ำ น
 ก็ จะ เห็น ว่า การ เว้น คั้น มา เพื่อ ทำ สิ้น คำน
 านา ชา ตัก ตัง ที่ ำ น กล่าว เมื่อ ก็น ทำ ไม่
 ทำ ได้ ัน นี้ ก็ เป็น การ เว้น คั้น เพื่อ
 ประ โยชน์ ของ รัฐ อย่าง อื่น ตาม ความ ใน
 รัฐธรรมนูญ ฉบับ นี้ เมื่อ เป็น ตง น แล้ว
 ปัญหา จะ มี อะไร อีก ที่ จะ ตัด ออก มี อะไร

LIRT

อีกก็ไม่มีอะไรอีกแล้ว ปัญหาว่า เมื่อ
 กรรมวิธีการ ได้มาซึ่งแล้วที่เราที่เพิ่ง
 ทราบเหมือนกันและสืบไปว่า การแสดง
 สิ้นค่านานาชาติเพื่อประโยชน์ของนานา
 ชาติ แต่ว่าเวลานั้นมาแล้ว เวลานั้นได้
 ด้วยและสำเร็จมาแล้ว ไม่มีใครโต้แย้ง
 คัดค้าน ยืนยันหนักแน่นมากก็เป็นการเปิด
 ปากปิดประตูของท่านเอง ก็เมื่อเป็นทั้ง
 นี้แล้วจะต้องอภิปรายทำไมอีก กระผม
 นี้ก็ว่า ท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย
 ท่านก็มีวิจาร์ญาณ จะพิจารณาได้แล้วว่า
 การจัดแหล่งอุตสาหกรรมที่กรรมวิธีการ
 เติบโตขึ้น ควรจะ ตัดออกหรือไม่ แต่
 ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านสมาชิกทั้งหลาย
 ซึ่งได้พูดกัน มากมายหลายท่าน เหลือเกิน
 ไม่เห็น ด้วยกับ ร่าง รัฐธรรมนูญ ฉบับ
 เลยที่ไปเติมเข้า ไม่มีใครสนับสนุน
 กรรมวิธีการเลยแม้แต่คนเดียว และเมื่อ
 เป็น ดังนั้น กรรมวิธีการ ก็ยืนยัน ๆ เข้ามา
 ท่านไม่ได้ค้านเลย ว่า เมื่อสมาชิกจำนวน
 มาก เขาคัดค้าน แล้ว ท่าน ควร จะ รับ ฟัง
 ไม่ใช่ ว่า ท่านจะเอาชนะ เพราะฉะนั้น
 ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ท่านก็โปรด
 พิจารณาว่าตามที่กรรมวิธีการเติมเข้าไป
 นั้น สมควรจะตัดออกหรือไม่ ข้าพเจ้า

ขอยืนยันว่า สมควรตัดออก ไม่เห็นด้วย
 กับกรรมวิธีการแม้แต่น้อย

หลวงประกอบนิติสาร (กร
 มาธิการ พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ)
 ข้าพเจ้า ไม่ได้มีเจตนาที่จะทำให้
 ประชุมต้องล่าช้าเกินควรเลยแต่
 ที่แรกก็ตั้งใจว่าจะไม่ได้ตอบอีกแล้ว
 เป็นความจำเป็นจริงๆ เนื่องจากที่
 สมาชิกผู้มีเกียรติ คำนวณสุดท้ายได้ยกข้อ
 ประหนึ่งเป็นกฎหมายขึ้น คือท่านอภิ
 ปรายว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน
 แล้วกรรมวิธีการ มาให้เวลานั้นเพื่อ
 แหล่งอุตสาหกรรมได้ขึ้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
 ถ้า จะ ทิ้ง ไว้ อภิปรายกันวันหนึ่ง
 ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ดี จึงได้ตัดสินใจว่า
 เวลาท่าน สมาชิก ออก ทน อีก นิด หนึ่ง
 ข้าพเจ้าจะไม่พูดนานเกินควร ใน
 อำนาจอธิปไตยนั้น รัฐธรรมนูญบอก
 อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน นั้น
 อย่างอ่านมาตราเดียว อ่านต่อไป
 ใครใช้อำนาจอธิปไตย และใช้ทางไป
 คือใช้ทางนิติบัญญัติใช้ทางบริหาร
 ทางศาล ไม่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๓
 วรรค ๓ นี้เลย มาตรา ๓๒ วรรค
 เป็นกรณีเนื่องมาจากวรรค ๑ ซึ่งให้
 ประกันในทรัพย์สิน เรากล่าวในวรรค

รับรองสิทธิหรืออีกนัยหนึ่ง ทรัพย์สิน
 ของเอกชน พูตง่าย ๆ ว่าเราไม่เป็น
 คอมมิวนิสต์ บุคคลยังมีเสรีภาพในการ
 มีทรัพย์สิน นอกจากนับถือศาสนาอื่น ๆ
 นี้เรารับรองเรื่องทรัพย์สิน วรรค ๓ นี้
 เป็นเรื่องเป็นข้อยกเว้นของสิทธิ กรรม-
 สิทธิ อัน สมบูรณ์ คือ หมายความว่า
 กรรมสิทธิ์ที่รับรองนั้น ไม่ใช่รับรองโดย
 ปราศจากข้อยกเว้น รับรองโดยมีข้อยก
 เว้น คือการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็น
 ของรัฐนั้นทำได้ในกรณีใดบ้าง ข้าพเจ้า
 ไม่ต้องการสอนหนังสือสังฆราช ท่าน
 คงหลายท่านแล้วก็เห็นเองว่า ในร่าง
 ก็ทำได้ในกรณีใดบ้าง ที่อ่านไป ๆ
 ข้าพเจ้าก็ไม่ต้องการ จะ คำ หนี ติ ติ ใน
 ความคิดอันมีเสรีภาพของท่านว่า ท่าน
 เห็นว่า การผังเมือง อำนวยให้เวนคืน เพื่อ
 จัดแหล่งอุตสาหกรรมได้ แล้วก็มีประ-
 โยชน์ อย่างอื่น ของรัฐ อำนวยให้ เวนคืน
 เพื่อจัดแหล่งอุตสาหกรรมก็มี กรรมมา
 การ ข้าพเจ้าพูดในนาม กรรมมา การ
 ได้ พิจารณาแล้ว เห็นว่า การ แผน ผัง กติ
 ประโยชน์อย่างอื่นของรัฐก็ได้ ไม่ อำนวย
 ให้เวนคืน เพื่อจัด แหล่ง อุตสาหกรรม ได้
 ไปได้เสมอมา ส่วนที่ท่านคิดว่า อำนวย
 ให้เวนคืน เพื่อประโยชน์จัดแหล่งอุตสาหกรรม

กรรมได้ ก็เป็นไปโดยอิสระเสรีของแต่
 ละท่าน แต่กรรมมา การขอขียนั้นว่า
 กรรมมา การไม่เห็นด้วยและคณะกรรมมา
 การก็ไม่ได้เห็นด้วย ที่ปรึกษากฎหมาย
 รัฐบาลก็ไม่ได้เห็นด้วย นี้ไม่ได้หมายความว่า
 ว่า คณะ กรรมมา การ ไปปรึกษา องค์ การ
 เหล่านั้น เขามีเรื่อง เขาสนใจมันมา
 ก่อน กรรมมา การทราบว่าเขาก็ไม่เห็น
 ด้วย ไม่ใช่กรรมมา การปรึกษาเขา ที่
 ท่านว่า ถ้าไม่มีการเวนคืน เพื่อจัดแหล่ง
 อุตสาหกรรม เตื่อตร้อนอะไร คำตอบ
 ของกรรมมา การท่านหนึ่ง คือ คุณบุญ-
 เรือน เป็นคำตอบอยู่ในตัว กรรมมา
 การไม่เตื่อตร้อน แต่คนงานเตื่อตร้อน
 เป็นล้านคน ขอให้โปรดเข้าใจว่า คำว่า
 จัด แหล่ง อุตสาหกรรมนี้ แปล ความว่า
 จำกัด ให้อุตสาหกรรมไป ตั้ง อยู่ ตรง
 ตรงนี้ ตรงนี้ตรงนั้นไม่ได้หมายความว่า
 จะไปโอนที่นา ทุ่งประเทศมาทำ อุตสาหกรรม
 ข้าพเจ้าไม่ต้องกล่าวก็ได้ ไม่มี
 มนุษย์เขาทำหรืออย่างนั้น แล้วทำก็
 ทำไม่ได้ ใครจะบ้าทำ สภาเขาก็ไม่ยอม
 เพราะฉะนั้นเราอย่าไปพูด ไปพูดว่าจะ
 ไปเวนคืนเชียงใหม่มาทำยางพารา เวน
 คืนสงขลามาท่าปอ เป็นสิ่งที่ เป็น ไป

ไม่ได้ ขอโปรดนึกว่าเพราะเหตุที่คำอภิปรายทำนองเอง เตือนครั้นอะไร ถ้าไม่ใส่ไว้ก็เตือนครั้นอย่างที่เป็นอยู่เวลานี้คือ อุตสาหกรรม ไปเกิดทุกหน ทุกแห่งแทรกไปหมดตามบ้านคน คนที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม เขามาซื้อกันราคาถูกลงๆ ได้รับความเดือดร้อน ไปตามเขาทุ่แต่ละบ้านจะเห็นดี และถ้าเปิดประตูหน้าต่างดูว่า เมื่อใดรัฐบาลในสมัยหนึ่งเห็นเป็นการสมควร ที่จะจัดแหล่งอุตสาหกรรมบางประเภท บางเวลา บางสมัย ให้ไปอยู่ตรงไหน อย่างนี้ถึงแสนไร่เป็นไปไม่ได้ นึกถึงว่า ร้อยไร่หมื่นไร่เป็นอย่างมาก อย่างนี้ ต่อนอุตสาหกรรม จะเตือนครั้นแก่คนทั้งหลายทั่วๆ ไป ไปอยู่รวมกลุ่มหนึ่งนี้ได้ไม่ใช่เสีย ไม่ใช่เตือนครั้น บางทีก็เตือนครั้นแก่พวก อุตสาหกรรมเองที่เขาตั้งรกรากและต้องย้ายมาอยู่ในแหล่ง อุตสาหกรรม

กลับจะเตือนครั้นด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นพวกกันไปๆ ก็คล้ายๆ กับว่ากรรมวิธีการมีความประสงค์ อุตสาหกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมยิ่งกว่ากสิกรรม ขอได้โปรดเข้าใจ เป็นคนละเรื่อง เรื่องส่งเสริมเป็นเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องนโยบายของรัฐบาลแต่ละรัฐบาล ไม่ใช่เรื่องกรรมวิธีการ กรรมวิธีการเห็นว่าประเทศต้องพัฒนาไปอย่างนี้แล้วช่วยไม่ได้แล้ว เราก็ต้องเปิดประตูไว้ ให้จัดแหล่ง อุตสาหกรรมได้เพียงเท่านั้น

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
ในประเด็นนี้มีสมาชิกขออภิปรายอีกหลายคน แต่ว่าได้อภิปรายกันมาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอการพิจารณาไปในคราวประชุมหน้าสำหรับวันนี้ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๕ นาฬิกา.

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม

ป. จันทราภา	อุดม พลอยสังวาลย์	ผู้จกรายงาน
วุฒิสักดิ์เนตินาท	โคมเจลา ลีพลากร	..
ก. อุทยานิน	ฉันทนา ชานบ้อม	..
เจริญ บัณฑโร	สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ	..
ว. ถนอมกุลบุตร	จำรงค์ ใจอ่อนนุ่ม	..

LIART

ศาสตราจารย์ ยมมาภ
 ปลูก จุฬานานนท์
 รัตน์ เจริญเกียรติ

สินธุ์ชัย ชัยชัยคีติ ผู้จัดทำรายงาน
 เปรมจิต บุญยะกาญจน ..
 สมศรี ใจอ่อนนุ่ม ..

ตรวจแล้ว วันที่ ๖ / พ.ย. / ๑๐

สุพันธ์ จิตรภักดิ์

หัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

ประหยัด แต่งอินทวัฒน์

หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

รองเลขาธิการสภา ฯ

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์

เลขาธิการสภา ฯ

เลือก หลวงสุทธีสารธกร
 ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ